

AYUBA TA KO KITABU

Kitabu faamucogo

Ayuba ta ko kitabu be min fo an ye a ta ko ra, ni a bora o ra, an ma foyi were lon Ayuba ta ko ra, walama nin kitabu sebebaga ta ko ra.

Ayuba tun ye mogo terennin ye, nka Ala sonna k'a to a ye korobo. A borofenw bee cenna, bana k'a yere fana mina. Ayuba teri dow nana ko o bena a jusu saaro, nka olugu k'a jaraki le, ko a ka kojugu minw ke, o le kera a torokun ye. O kumaw ka Ayuba jusu kasi. A fana kumana k'a yira ko ale ma jaraki foyi ra, ko mun koson Ala ka nin toro lase ale ma. O bee ko fe, Ala yere nana Ayuba jaabi, k'a ta danfenw ke sababu ye k'a ta sebagaya yira Ayuba ra.

Ayuba nimisara, ka lo a ra ko jo be Ala fe ko bee ra. Nka Ala ka Ayuba teriw jaraki o ta kumaw koson.

Ayuba ta ko b'a yira an na ko ni adamaden ka toro cogo o cogo, a man kan ka a jigi tige Ala ra, ka ban Ala ta ma. Ayuba torora, nka o torow bee kera Ala sago ye. Mogo te se ka a ta toro bee kun lon, mogo ta toro bee fana te jurumun no ye.

Kitabu konokow

Cenri ni banajugu sera Ayuba ma (1-2)

Ayuba k'a ta toro lakari (3)

Ayuba teriw ta kumako folo (4-14)

Ayuba teriw ta kumako flanan (15-21)

Ayuba teriw ta kumako sabanan (22-26)

Ayuba k'a ta terenninya lakari (27-31)

Elihu ta kuma (32-37)

Ala ka Ayuba jaabi (38.1-42.6)

Ala ka kojuman min ke Ayuba ye (42.7-17)

Ayuba ta tagamacogojuman

¹ Ce do tun be Usi* jamana ra, min togo tun ye ko Ayuba. O ce tun ye mogo jusukungbenin ye, ani mogojuman. A tun be siran Ala ja, k'a yere mabo kojugu ra. ² Dence wolonfla ni denmuso saba le tun b'a fe. ³ A ta beganw tun ye saga waga wolonfla, ani jogome waga saba, ani senkemisi fla fla sigiyoroma keme looru, ani fali keme looru. A ta baardenw fana tun ka ca kosebe. Mogo tun be ale le jate ka teme Zuriden ba tereboyanfan jamana mogo tow bee kan.

⁴ Ayuba dencew tun be to ka taga jagon ta so ka taga panagbew ke. Ni o tun be o ke, o tun be o balemamusow fana wele ka taga domuni ke, ani ka duven min jagon fe. ⁵ Nka ni panagbe tun nana ban tuma o tuma, Ayuba tun be a ta denw wele ka na o saninya. A tun be wuri sogomada joona fe ka saraka jenita* kelen bo o bee kelen kelen togo ra. Sabu Ayuba tun b'a fo a yere kono ko: «A be se ka ke ko ne ta denw baroketo ka Ala togo cen o jusukun na, ka jurumun ke.» Ayiwa, Ayuba tun b'a ke ten le wagati bee.

Ayuba ta karoboriko folo

---

* **1:1** 1.1 Usi jamana tun be Izirayeli jamana woroduguyanfan ni a tereboyanfan na, Edomu mara ra, Arabi jamana ra (Damina 36.28; Yereimi 25.20; Kasikan 4.21).

⁶ Ayiwa, lon dɔ Ala ta melekew nana lo Matigi Ala na korɔ; Setana fana nana lo o ce ra. ⁷ Matigi Ala ko Setana ma ko: «I bɔra min?» Setana ka Matigi Ala jaabi ko: «Ne tun be dunupa le laminina dɔron, ka yɔrɔw yaalayaala!» ⁸ Matigi Ala ko Setana ma ko: «I ka ne ta jɔnce Ayuba korɔsi ke? A nɔgon te dunupa ra; mɔgo jusukungbenin lo, mɔgoruman lo fana. A be siran Ala na, a b'a yere mabo kojugu ra.» ⁹ Setana ka Matigi Ala jaabi ko: «Yala Ayuba be siranna Ala na gbansan le wa? ¹⁰ Yala i m'a tanga, a ni a ta somogow ni a borofenw bee wa? I ka baraka don a ra a ta baara bee ra; a ta beganw be jamana yoro bee ra. ¹¹ Nka ele ye i boro se a borofenw ni a ta mogow ma k'a fle sa; sigiya t'a ra, a bena i togo cen mogo bee na na sisan.» ¹² Matigi Ala ko Setana ma ko: «Ayiwa, ne b'a borofenw bee labla i ye, nka i kana i boro se ale yere ma.» O fora minke, Setana bɔra Matigi Ala korɔ ka taga.

¹³ Ayiwa, lon dɔ Ayuba dencew, ani a denmusow tun be domuni kera, ka duven min o korɔce ta so. ¹⁴ O wagati yere ra, ciraden dɔ nana a fo Ayuba ye ko: «Misiw tun be sene kera, faliw tun be bin jimina o kere fe; ¹⁵ Sabeka† dɔw nana ben an kan, ka i ta baaradenw bee faga, ka beganw mina ka taga ni o ye. Ne kelen le sera ka bosi, ka n'a fo i ye.» ¹⁶ Sani ale ye ban kuma ra, dɔ were nana ka na a fo ko: «Sanperen jigira ka sagaw, ani baw, ani baaradenw bee jeni ka o faga. Ne kelen le sera ka bosi, ka n'a fo i ye.» ¹⁷ Sani ale

---

† **1:15** 1.15 Sabekaw tun ye benkannikebaga dɔw ye, minw tun be bo Arabi jamana woroduguyanfan fe, ka na ben mogow kan kongokolon konɔ.

ye ban kuma ra, do wɛrɛ nana tuun ka n'a fo ko: «Kalideka‡ dow ka o yɛrɛ taran jenkuru saba ka na ben baaradenw kan ka o faga, ka ɲɔgɔmɛw mina ka taga ni o ye. Ne kelen le sera ka bɔsi, ka n'a fo i ye.» ¹⁸ Sani ale ye ban kuma ra, do wɛrɛ nana tuun ka na a fo ko: «I dencɛw, ani i denmusow tun bɛ domuni kɛra ka duvɛn min o kɔrɔcɛ ta so; ¹⁹ fɔɲɔba do bɔra kongokolon fan na ka na bon fan naani bɛɛ ben; bon benna denw kan ka o faga. Ne kelen le sera ka bɔsi, ka n'a fo i ye.»

²⁰ Ayuba wurira ka lo; a k'a ta deregeba mina k'a faran, k'a kun li. A k'a yɛrɛ firi dugu ma, k'a kinbiri gban, ²¹ k'a fo ko:

«Ne borolakolon le bɔra ne bamuso kɔnɔ,
ne borolakolon le fana bɛna sekɔ ka taga.
Matigi Ala le k'a di,
Matigi Ala le fana k'a ta.

Bonya ye la Matigi Ala tɔgɔ kan.»

²² Ayiwa, nin bɛɛ ra, Ayuba ma jurumun kɛ, a ma kuma benbari si fo Ala ma.

2

Ayuba ta kɔrɔbɔriko flanan

¹ Ayiwa, lon do wɛrɛ ra, Ala ta mɛlɛkɛw nana lo Matigi Ala ɲa kɔrɔ; Setana fana nana lo o cɛ ra, Matigi Ala ɲa kɔrɔ. ² Matigi Ala ko Setana ma ko: «I bɔra min?» Setana ka Matigi Ala jaabi ko: «Ne tun bɛ dunuɲa le laminina dɔrɔn, ka yɔrɔw yaalayaala!» ³ Matigi Ala ko Setana ma ko: «I ka

---

‡ **1:17** 1.17 O Kalidekaw tun ye kongokolon yaalabaga dow ye, minw tun bɛ bo Arabi jamana sahiliyanfan fɛ.

ne ta jɔnce Ayuba kɔrɔsi ke? A jɔgɔn tɛ dunuɗa ra; mɔgɔ jusukungbenin lo, mɔgɔnuman lo fana. A bɛ siran Ala ɗa, a b'a yere mabɔ kojugu ra. Hali bi a bɛ a ta jusukungbeninya kan, nka ele b'a fɛ ne y'a halaki gbansan.» ⁴ Setana ka Matigi Ala jaabi ko: «Gbolo le ye gbolo sara ye*. Mɔgɔ bɛ se k'a borofɛn bɛɛ di janko k'a nin kisi! ⁵ Nka ele ye i boro se a farisogo ma k'a flɛ sa; sigiya t'a ra, a bɛna i tɔgɔ cɛn mɔgɔ bɛɛ ɗa na sisan.» ⁶ Matigi Ala ko Setana ma ko: «Ayiwa, a flɛ, ne k'a labla i ye, nka i kana se a nin ma.»

⁷ O fɔra minke, Setana bɔra Matigi Ala kɔrɔ ka taga. A ka jorijugu dɔ bla Ayuba fari yɔrɔ bɛɛ ra, k'a ta a sentege ra ka taga a bla fɔ a kuncɛ ra. ⁸ Ayuba siginin tora bugurigbɛ ra, ka tɛgenenkolon dɔ ta ka to k'a yere siyen.

⁹ A muso ko a ma ko: «Ele belɛn bɛ i ta jusukungbeninya le kan hali bi wa? Hali i ye Ala tɔgɔ cɛn ka sa!» ¹⁰ Ayuba k'a jaabi ko: «Ele kɔni bɛ kumana i ko hakiri tɛ mɔgɔ min fɛ. O tuma an bɛ kɔɗuman dɔrɔn le sɔrɔ Ala fɛ, an tɛ kojugu fana sɔrɔ a fɛ wa?»

Ayiwa, nin kow bɛɛ ra, Ayuba ma kumajugu si bɔ a da ra k'a sin Ala ma.

Ayuba terice saba nana a fɛ

¹¹ Terice saba tun bɛ Ayuba fɛ; kelen ye Elifazi ye, ale bɛ bɔ Teman†, kelen ye Bilidadi ye, o bɛ bɔ Suwa, tɔ kelen ye Sofari ye, o bɛ bɔ Naama.

---

* **2:4** 2.4 Gbolo le ye gbolo sara ye. I b'a sɔrɔ o tun ye zana dɔ ye, min kɔrɔ bɛ se ka ke ko mɔgɔ bɛ ko bɛɛ ke janko ka i nin kisi. † **2:11** 2.11 Teman dugu tun bɛ wele ko: mɔgɔ hakiritigiw ta dugu (Yeremi 49.7). Suwa ni Naama, o duguw yɔrɔ ma lɔn.

Ayiwa, kogbelen minw bæ sera Ayuba ma, olugu ka o kow kibaroya men minke, o bæ bora o ta yoro ra, ka ben kelen ma, ko o be na Ayuba jusu saaro, k'a naji ce. ¹² O tora yorojan ka o na korota ka Ayuba ye minke, o firira a ma. O ka o kan korota ka kule kosebe. O ka o ta deregebaw faranfan, ka buguri ce k'a firi san fe, k'a bon o kun na. ¹³ O sigira dugu ma a koru, fo tere wolonfla ni su wolonfla, mogu si ma kuma a fe, sabu a ta dimi bonyara o na koru fo ka teme.

Ayuba ni a terice saba ta kuma

3

(3-31)

Ayuba k'a worolon danga

¹ Ayiwa, o ko, Ayuba k'a da yeƙe k'a yere worolon danga. ² A kumana k'a fo ko:

³ Ne worora lon min na Ala ye o lon halaki, ani su min na a fora ko: «Ceden do worora!»

⁴ O lon koni, Ala ye o lon ke dibi ye, Ala kana to san fe k'a hakiri to o lon na fiyewu! Yeelen kana bo o lon na!

⁵ Dibifinba ni saya dibi ye o lon mina k'a ke o yere ta ye, sankabaw ye o lon datugu, o lon ta tere ye yeƙema ka ke su ye.

⁶ Dibiba le ye o su ta pewu! O su kana ninsondiya san ta lon tow ce ra, o su kana jate ni karow ta lon tow ye!

⁷ Onhon, o lon su ye ke densorobariya ta su ye, nagarikan kana men o su fe!

8 Londangabagaw ye o lon danga* ,
o mɔgɔ minw bɛ se ka jirasa belebele lawuri!

9 O lon ta dugugbɛda lolow ye kɛ dibi ye,
a ye tere yeelen kɔnɔ ka dɛsɛ, a kana a sɔrɔ,
a kana dugu gbɛtɔ ye!

10 Sabu kɔnɔ min ka ne woro, o lon ma sɔn ka o
kɔnɔ bari janko ne kana woro,
janko ne ja kana nin sɛgɛ ye.

11 Mun kosɔn ne worotɔ ma sa dɛ?
Mun na ne bɔtɔ ne bamuso kɔnɔ, ne nɛnɛkiri ma
mina ne ra dɛ?

12 Mun kosɔn mɔgɔ sɔrɔra ka ne sigi a sen kan,
mun kosɔn sin sɔrɔra k'a di ne ma ne y'a min?

13 Ne lanin tun bɛna kɛ nasuma ra,
ne laganfiyanin tun bɛna to saya sunɔgɔ ra.

14 Ne tun bɛna kɛ ni dugukolo masacɛw ni a
kuntigiw ye,
minw ta yɔrɔɔɔman lɔninw kɛra tomow ye bi.

15 Ne tun bɛna kɛ ni fagama sanintigiw ye,
minw tun ka o ta bonw fa ni warigbɛ ye.

16 Walama ne tun tɛna kɛ foyi ye,
ne tun bɛna kɛ i ko o bɛ den kɔgɔbari min dogo
dugukolo ra,
i ko denfitini min bɛ sa k'a sɔrɔ hali a ja ma tere
yeelen ye.

17 O yɔrɔ ra kɔni, mɔgɔjuguw tɛ mɔgɔ tɔrɔrɔ tuun,
mɔgɔ barakantan sɛgeninw bɛ nɛnɛkiri.

18 Kasodenw bɛɛ bɛ nasuma,

---

* **3:8** 3.8 O wagati ra, mɔgɔ dɔw tun b'a miiri ko dɔw bɛ se ka lonw danga, ka lon dɔw kɛ lonjuguw ye.

o tɛ o ɲagbanbagaw si kan mɛn tuun.

¹⁹ Mɔgɔ fitiniw, ani mɔgɔbaw bɛ yi,
jɔnw tɛ o matigicɛw ta fanga kɔrɔ tuun.

²⁰ Mun kosɔn Ala bɛ yeelen bɔ segebagatɔ ye?
Mun kosɔn a bɛ si di mɔgɔ jusu kasinin ma?

²¹ K'a sɔrɔ olugu bɛ saya kɔnɔna ka dɛsɛ, o t'a
sɔrɔra,

o bɛ saya ɲinina ka tɛmɛ hali naforo kan.

²² Ni olugu tun ka kaburu sɔrɔ,
o tun bɛna ninsɔndiya fɔ ka ɲagari kɔsɛbɛ!

²³ Mɔgɔ min tɛmɛsira dogora a ma,
Ala ka mɔgɔ min lamini fan bɛɛ ra, bɔyɔrɔ t'a fɛ,
mun kosɔn Ala bɛ si di o tigi ma tuun sa?

²⁴ ɲunakanw le kɛra ne ta domuni ye,
ne kasikan bɛ bɔra i ko ji woyotɔ.

²⁵ Ne bɛ siran fɛn min ɲa, o le bɛ ne sɔrɔ,
ne tun bɛ borira min ɲa, o le sera ne ma.

²⁶ ɲasuma tɛ ne fɛ, laganfiya tɛ ne fɛ, jususuma
tɛ ne fɛ;
ɲagban le bɛ ne kan.

4

*Elifazi ta ladirikan fɔlɔ: Ala ka kan ka
adamaden koro*

¹ Ayiwa, Elifazi min bɛ bɔ Teman, ale ka kuma
ta k'a fɔ Ayuba ye ko:

² Ni mɔgɔ dɔ ko a bɛ kuma dɔ fɔ, yala o bɛna bɛn
i ma wa?

Sabu jɔn le bɛ se ka kuma mara a yɛrɛ kɔnɔ?

³ A fɛ, ele ka mɔgɔ caman karan.

Ni mogo minw baraka tun desera, ele le tun be
baraka don olugu ra,

⁴ ni mogo minw tun talonna ka ben, ele ta kumaw
le tun be olugu lawuri;

minw tun te se ka lo o sen kan, ele le tun be
baraka don olugu ra.

⁵ Nka sisan a sera ele yere ma minke, ele fari
fagara!

Sisan a ka ele yere le soro minke, ele jigi tigera!

⁶ I ta Alapasiran le tun man kan ka i ja gbelaya
wa?

I ta jusukungbeninya tun man kan ka ke i jigi ye
wa?

⁷ Ele ye miiri k'a fle! Ala ka mogo jarakibari
juman le halaki ka ye?

I k'a men yoro juman ko Ala ka kojugu ben
mogojuman do kan k'a faga?

⁸ Ne koni ka min ye, o le ye ko mogo minw be
terenbariya sene,

ka juguya dan, olugu le b'a siman tige;

⁹ Ala be olugu le fiye ka o halaki,
a ta jusugban tasuma be o jeni ka o ban.

¹⁰ Hali ni jara kasira, ni waraba ka kule,
Ala be jarakanbelenw pinw karikari.

¹¹ A be domunintanya ke ka jara faga,
jaramuso denw be janjan.

¹² Kuma do le dogora ka se ne ma,
a mankan fitini donna ne toro ra.

¹³ Wagati min siranyakow be na mogo hakiri ra
siko ra,

tuma min na mɔgɔ bɛ sunɔgɔ fɔ ka jina a yere
ko,

14 o wagati le ra siranya ni jatige dɔ ka ne mina,
k'a ke fɔ ne kolow bɛ yereyere.

15 Fɔnɔ sumanin dɔ fiyera ka teme ne nada kan,
fɔ ka ne farisi tagama.

16 Mɔgɔ dɔ tun lonin bɛ,
nka ne tun te se k'a cogoya lon;
fen dɔ ja tun lonin bɛ ne na kɔrɔ.
Ne ka kumakan fitini dɔ men, ko:

17 «Yala adamaden bɛ se ka teren ka kapa ni Ala
yere sago ye wa?

Yala mɔgɔ bɛ se ka saninya ka kapa n'a danbaga
sago ye wa?

18 Ni Ala ma la hali a yere ta ciradenw na,
o minw ye a ta melekew ye, ni a bɛ jaraki sɔrɔ
hali olugu ra,

19 o tuma adamaden min farisogo ye bɔgɔ ye,
min danna ni buguri ye,
o bɛ se ka min terege dugu ma i ko tumu, yala
kuma bɛ ale ma wa?

20 Sɔgomada ni wulafɛra cɛ, o y'a sɔrɔ adamaden
mugumugura ka ban,
a halakira ka ban pewu, hali mɔgɔ t'a janto a ra.

21 A ta fanibon juruw bɛ tige,
a bɛ sa k'a sɔrɔ a ma hakiri sɔrɔ.»

5

Elifazi ko mɔgɔ te ban Ala ta korori ma

1 Ayiwa, kule sisan sa! Jontigi le bɛna i jaabi?
I bɛna i jasin Ala ta meleke saninman juman le
ma k'a daari?

2 Sabu jusugban bɛ naloman faga,

ɲangboya b'a to kolonbari be sa.

³ Ne ka naloman ye, a be baraka sorora,
nka o yoronin bee ne k'a sigiyoro danga.

⁴ «Demebaga kana soro a denw si ra!

Kiti ye ben o kan, mogo kana soro ka o bosi!

⁵ A ka siman min kan, kongotow ye o bee domu!
Hali siman minw be naniw ce ra, o ye o bee ce.
Natabaw ye a ta naforo bee domu!»

⁶ Terenbariya te bo dugukolo ra,
kojugu fana te falen dugu ma.

⁷ Adamaden le danna kojuguke kama,
i ko tadenw be bo tasuma ra ka wuri ka taga san
fe cogo min na.

⁸ Ni nin ko tun sera ne le ma, ne tun bena Ala le
jini;

ne tun bena ne ta kow nafa Ala le ye.

⁹ Ala le be kobaw ke, ko minw temena adamaden
hakiri dan kan;

a be kabako minw ke, o te se ka jate ka ban.

¹⁰ Ale le be sanji lana dugukolo kan,
ka ji lajigi kongokonyoro ra.

¹¹ Mogo majigininw, a be olugu lawuri fo san fe,
minw jusu kasira, a be olugu kisi.

¹² A be mogo cegumanw ta kolatigeninw cen;
o ka baara o baara dabo, o bee be cen o boro.

¹³ A be hakiritigiw mina ni o yere ta ceguya ye;
ka janfamogow ta kolatigeninw bee cen yoronin
kelen na.

¹⁴ Dibi be ben o kan tere fe;
teregban fe o be momori ke i ko mogo min be
tagamana su fe.

15 Nka kerékemuru min be bo o mógow da ra, Ala
 be fagantan kisi o ma,
 ka o kisi ka bo fangatigiw boro.

16 Ni o kera, desebagato be jigiya soro,
 mógowjugu da be datugu.

17 O koson ni Ala be mogo min jaraki, o tigi ta
 jana!
 I kana ban Sebeetigi Ala ta ladiri ma.

18 Sabu ale le be dimi ben mogo kan, ka soro k'a
 suma;
 a boro be mogo bana, ka soro k'a keneya.

19 Deguko wooro be se i ma, nka Ala be i bosi a
 bee ra;
 hali n'a wolonflanan ka ke, foyi t'i soro.

20 Kongoba wagati ra, a be i kisi saya ma,
 kere wagati ra, a be i kisi kerékemuru ma.

21 A bena i tanga mógowjuguw nenkun ma;
 hali ni cenri wagati sera, i te siran.

22 I be yereko cenri wagati ni kongow wagati ra,
 i te siran kongowaraw fana ja;

23 sabu kabakuru minw be foro konoo, olugu bena
 jenjogonya don ni i ye,
 kongowaraw fana bena hera layiri ta ni i ye.

24 I yere bena a ye ko hera be i ta so;
 ni i tagara i ta beganw fle o ta domunikeyoro ra,
 i b'a ye ko foyi ma o jen.

25 I bena a ye ko i ta durujaw cayara,
 ko i denw ka ca i ko kongobinw.

26 I koroninba le bena sa ka don kaburu konoo,

i n'a fɔ ni simantigewagati sera, o be a tige k'a lajen cogo min na.

²⁷ Ayiwa, a fle, an ka jatemina ke ka nin le soro;
a fana be ten le co!
Ele le ka kan ka nin lamɛn, k'a sira tagama.

6

Ayuba ta jaabi: Ayuba k'a teriw jaraki

- ¹ Ayuba ka Elifazi jaabi k'a fɔ ko:
² E, ni ne ta dimi hakeya tun be se ka lon!
Ni ne ta sege beɛ lajennin tun be se ka bla
sumanikenan kan!
³ Sigiya t'a ra, a tun bɛna gbiriya ka tɛmɛ hali
kɔgɔjiw ta kenken kan pewu.
O le koson, ne ta kuma cayara.
⁴ Sebɛɛtigi Ala ta biɛw ka ne sogɔ;
a baga donna ka se fɔ ne nin ma.
Ala k'a ta jatigekobaw labɛn ne kama.
⁵ Yala kongofali be se ka kasi k'a lonin to binkɛnɛ
koro wa?
Misi be se ka kasi k'a lonin to a ta domuni koro
wa?
⁶ Yala diya tɛ fɛn min na, o fɛn kɔgɔntan be se ka
domu wa?
Yala diya be sisefan gbɛmanyoro ra wa?
⁷ Ne tun t'a fɛ ka maga fɛn min na,
o le kɛra ne ta baro ye, hali ni a ka gbo ne ye.
⁸ E, ne be min daari, ni o tun be se ka ke ne ye!
Ne jigi be min kan, ni Ala tun be se ka o ke ne
ye!

9 Ni a ka Ala diya, a ye ne ɲɔɲɔ,
a y'a boro ke ka ne to laban!

10 Nka o beɛ ra ne belen beɛna jususaaro sababu
sɔrɔ,
ka ɲagari fɔ ka panpan, hali ni sege be ne kan,
sabu ne ma ban Ala saninman ta kuma ma ka
ye!

11 Baraka juman le be ne ra, ko ne belen beɛna Ala
makɔɲɔ?

Ne si to ye jori le ye, ko ne belen beɛna muɲu?

12 Yala ne baraka ye kabakuru baraka le ye wa?

Ne fari ye siranegɛ le ye wa?

13 Yala demɛbaga be ne ra tuun wa?

Boyɔrɔ foyi te ne fe tuun.

14 Mɔgɔ tɔɔrɔnin ka kan ni a teri ta ɲumanya ye,
hali ni a ka Sebeɛtigi Ala ɲasiran dabla.

15 Nka ne balemaw ka ne janfa i ko dingakɔɲɔji,
i ko dingakɔɲɔji min be ja.

16 Nenewagati ra, a jiw be simi ka duuru,
nene be a ɲa ke i ko bugun.

17 Ni teremana sera, a be ja,
fundɛninwagati ra, ji foyi te sɔrɔ a ra.

18 Kongokolon ɲɔgɔmetigiw be to jipini na fɔ ka
o ta sira bla,

o be tunu kongokolon kɔɲɔ, ka o yere halaki.

19 Tema jamana ɲɔgɔmetigiw be o ɲa korɔta ka
o jiw yɔrɔɲini,

Saba jamana tagamabagaw jigi tun b'a kan.

20 Nka o ta jigi yeɛmana k'a ke nimisa ye,
sabu o tagara se yi minke, o jigi tigera.

21 Ayiwa, sisan aw ta kera o cogo le ra ne fε.
Kogbelen min sera ne ma, aw ka o ye minke, aw
siranna.

22 Yala ne k'a fɔ ko aw ye fen dɔ di ne ma,
walama ko aw ye dɔ bɔ aw ta naforo ra k'a di ne
kosɔn wa?

23 Ne k'a fɔ aw ye ko aw ye ne bosi ne jugu boro
wa,
ko aw a ye ne kunmabɔ mɔgɔ farimanw boro
wa?

24 Aw ye o fɔ ne ye, ni o kera, ne bena je.
Ne firira yɔrɔ min na, aw ye o yira ne ra.

25 Cenkuma kɔni be digi mɔgɔ ra,
nka aw ta jarakirikumaw be mun le na?

26 Yala aw b'a fε ka ne jaraki ne ta kumaw le
kosɔn wa,
ka mɔgɔ jigi tigenin ta kumakan jate i ko fɔrɔ?

27 Aw kɔni be sɔn ka ben hali ferita kan;
aw be sɔn ka hali aw teri fiyeere.

28 Ayiwa, sisan aw ye aw na lɔ ne ra ka ne fle.
Yala ne be sɔn ka faninya tige aw ye wa?

29 Aw ye aw ta miiriya yeɓema, aw kana to juguya
kan;
aw ye aw ta miiriya yeɓema, sabu ne be can le
kan hali bi.

30 Yala juguyakuma be ne darakumaw ra wa?
Yala ne da tε kumajugu ni kumaɗuman lɔn ka
bɔ ɗɔgɔn na wa?

7

Ayuba ta jaabi tɔ: Ayuba k'a ta dimi lakari

¹ Adamaden ta dunupalatige be i ko kerəkeden
min be kerε ra;
a be fen o fen ke a si kɔnɔ, a be o ke i ko baarden
le.

² A be i ko jon segeninba, yirisuma logo be a ra
fo a be nuna a no fe;
a be i ko baarden min korotonin be a ta sara
makonona.

³ Ayiwa, ne fana ninyoro kera nimisa le ye kabini
karo caman,
ne ta kera su caman sege le ye.

⁴ Ni ne lara su fe doron, ne be koroto ne
wuriwagati ra;
nka su be janya.

Ne be to yelemayelema ra fo ka taga dugu gbe.

⁵ Tumuw donna ne sogo ra, ne fari jajara i ko
bogojalan;
a be perenperen, ka neen don.

⁶ Ne si terew ka teli i ko jesananbaga ta kurunin,
ne si be banna, ne jigi fana be banna!

⁷ E, Ala, i hakiri to ne ra, ko ne si te foyi ye ni
fɔno dama te;
ne nadenw koni tena hera ye tuun le fiyewu!

⁸ Na min be ne flera, lon do o tena ne ye tuun;
i jaw bena ne yorɔnini, nka ne tena ke yi tuun.

⁹ Sankaba be teme, ka tunu cogo min na,
ni mogɔ min ka taga lahara, o tigi fana te seko
tuun.

¹⁰ A tena seko ka na a ta so konɔ tuun,
ni i k'a ta so fle, i t'a lon ko mogɔ tun be yi kakoro.

¹¹ O le koson ne tena ne da datugu;
ne nin degunin le bena kuma,

ne jusu kasinin le bena ne ta dimi lakari.

12 Yala ne ye kogoji le ye wa, walama ne ye kogoji
danfen barakaman* le ye,
fo i ka ne temeyorow bee datugu, boyoro si te ne
fe?

13 Tuma do ne b'a miiri ko ni ne lara, o bena do
bo ne ta sege ra,
ko layoro ra, ne ta dimi bena nogoya.

14 Nka ni ne lara, i be sikojuguw ke ka ne lasiran;
ne be fen minw ye, o be ne ja tige.

15 Hali i ye ne kan dere ka ne nenekiri fereke,
ne ye sa, o ka fisa ni ne fasanin ye fo ka ne kolow
bo kene ma.

16 Foyi logo te ne ra tuun!

Ne tena to si ra wagati bee le.

Ne to yi tan, sabu ne ta dunupalatige kera
gbansan le ye.

17 O tuma adamaden ye mun le ye ko i b'a jate
tan,

ko i be i ta miiriya la a kan,

18 ka i janto a ra lon o lon sogoma,
k'a temesiraw segesege wagati bee?

19 I bena i ja bo ne ra tuma juman le sa,
k'a to ne ye nenekiryoro soro donin ka ne daji
kunu?

20 Ni ne ka jurumun le ke,
o tuma ne ka jurumun juman le ke ele ra sa,
adamadenw korosibaga?

Mun na i ka ne ke i kerekeregon ye,

---

* **7:12** 7.12 O wagati mogo dow tun b'a miiri ko kogoji ni kogoji danfen barakaman tun ye batofen dow ye; ko olugu ta ala ka o fenw kere, ka se o ra, ka o siri ka bla (Ezayi 27.1, ani Zaburu 74.13 fe).

ka ne ta ko ke doni ye i yere kunna?

²¹ Mun na i te ne ta hake bo ne kunna,
ka ne ta terenbariya yafa sa?

Sabu sisan, ne bena taga la dugukolo jukoro,
i bena ne yoropini, nka ne tena ye tuun.

8

Bilidadi ta ladirikan folo: Sara be kojugu ra

¹ Bilidadi min be bo Suwa, ale ka kuma ta, k'a
fo Ayuba ye ko:

² Ele bena nin kuma suguyaw dabla tuma juman
le de?

I bena nin kumalakolonw dabla tuma juman?
Sabu i darakumaw be i ko fonjo dama.

³ Yala Ala be se ka bo can sira kan wa?
Yala Sebestigi Ala be se ka bo terenninya sira kan
wa?

⁴ I b'a soro ko i ta denw ka jurumun ke ka Ala
hake ta,
o ra, Ala ka o ta hakew kunko ben o kan ke!

⁵ Nka ni ele ka Ala ta jengogonya nini,
ni i ka Sebestigi Ala daari ko a ye makari i ra,

⁶ ni i ma jarakiko ke, ni i terennin lo,
o tuma Ala bena a janto i ra sisan yere;
a bena hera ladon i ta so tuun, ka kapa ni i ta
terenninya ye.

⁷ Ala bena min ke i ye, o bena bonya kosebe;
a be ke i n'a fo fen minw tun be i fe folofolo, o
belen tun te foyi ye.

⁸ Ayiwa, ele ye folofolomogow nininka ke!

Olugu ta bɛmaw ka ko minw karan k'a lon, o kow
segeɛge koseɛ k'a flɛ!

⁹ Sabu anw kɔni worora kunu le, an tɛ foyi lon;
dununa ra yan, an si terew bɛ tɛmɛ i ko yirisuma.

¹⁰ Fɔlɔfɔlɔmɔgɔw le bɛna i karan, ka o ta hakiri-
nanta fɔ i ye;

o bɛna nin kuma dɔw bɔ o ta faamuyari ra ka o
fɔ i ye:

¹¹ «Yala jirabin bɛ se ka wuri ni a tɛ jida ra wa?
Kɔdarabin bɛ se ka falɛn ni ji t'a kɔrɔ wa?

¹² Ni ji t'a kɔrɔ, a kɛnɛ bɛ ja joona ka tɛmɛ bin
tɔw bɛɛ kan,

k'a sɔrɔ mɔgɔ m'a tigɛ.»

¹³ Minw bɛ nina Ala kɔ, olugu bɛ laban tan le;
Alapasiranbari jigi bɛ cɛn.

¹⁴ A tun k'a boromala fɛn min ma, o bɛ tigɛ ka
bɔ a kɔrɔ;

sabu a bɛ i n'a fɔ a tun k'a jigi la talenjuru le kan.

¹⁵ A ko a bɛ dɛn a ta bon kan, nka bon benna;
a ko a bɛ dulon a ra cogo o cogo, a ma se a kɔrɔ.

¹⁶ A tun bɛ i ko yiri barakaman min bɛ tere kɔrɔ;
a borow bɛ janya fɔ ka yiritu ta yiri tɔw datugu.

¹⁷ A b'a lilinw melege nɔgɔn na ka o don ka se fɔ
kabakuruw cɛ ra;

a bɛ donyɔrɔ nini ka taga fɔ faraw jukɔrɔ.

¹⁸ Nka lon min ni a samana ka bɔ a sigiyɔrɔ ra
dɔrɔn,

a sigiyɔrɔ bɛ ban a ra, k'a fɔ a ma ko: Ne ma deri
ka ele ye!

¹⁹ Ayiwa, ale bɛ ninsɔndiya min sɔrɔ a ta
dunupalatigɛ kɔnɔ, o bɛ dan nin le ma!

Nka a ɲɔɔn wɛrɛw bɛna falɛn tuun ka bɔ dugukolo ra.

²⁰ Ala kɔni tɛ ban mɔɔɔ jusukungbɛnin na fiyewu,

a fana tɛ kojugukɛbaga boro sabati a ta baara ra.

²¹ A bɛna a to i ye yɛrɛko tuun kosɛbɛ,
k'a to i ye ɲagari tuun kosɛbɛ.

²² Minw bɛ i kɔninya, maroya le bɛna kɛ olugu kannaderege ye;
sabu mɔɔɔjuguw sigiyɔɔ bɛna halaki.

9

Ayuba ta jaabi: Mɔɔɔ tɛ Ala sɔsɔ

¹ Ayuba ka Bilidadi jaabi ko:

² Can ra, ne k'a lɔn ko i ka min fɔ ko a bɛ ten le;
adamaden tagamacogo bɛ se ka teren Ala ɲa kɔɔɔ
cogo di?

³ Ni i ko i bɛ sɔsɔri kɛ ni Ala ye,
ni a ka ɲininkari waga kelen kɛ, ele tɛna se ka
hali kelen jaabi a ra.

⁴ Hakiritigiya b'a fɛ, a ta se bagaya fana ka bon.
ɲɔn le bɛ se ka lɔ k'a kɔnɔ, ni fɛn ma o tigi sɔɔɔ?

⁵ Ale le bɛ kuruw wuri ka o bɔ o nɔ ra, hali o tɛ
bɔ a kala ma;
ni a dimina, a bɛ kuruw dabiri.

⁶ A bɛ dugukolo siginin to a jusiginan kan k'a
yɛrɛyɛrɛ,
fɔ a samasɛnw bɛ yuguyugu.

⁷ A bɛ kuma tere fɛ ko a kana bɔ, tere tɛ bɔ;
a bɛ lolow datugu janko o yeelen kana bɔ.

⁸ Ale kelen le bɛ sankolo yɛrɛgɛ,

a be tagama kogoji jikurubaw kunna.

⁹ Ale le ka sahiliyanfan ta lolow beɛ dan,
ani samiya wagati ta lolow,
ani teremana wagati ta lolow,
ani woroduguyanfan ta lolow.

¹⁰ A be kobaw ke, ko minw temena adamaden
hakiri dan kan;
a be kabako minw ke, o te se ka jate ka ban.

¹¹ A fle, a be se ka teme ne korɔ, nka ne t'a ye,
a be se ka taga ka bo ne korɔ, nka ne te bo foyi
kala ma.

¹² Ni a ka fen min mina, jon le be se ka o bosi a
boro?
Jon le be se k'a fo a ma ko: «I be mun le kera
tan?»

¹³ Ala tena a ta jusugban mala;
kogoji danfen barakaman* ni a jɛnɔgɔnw beɛ
be o yere majigi a korɔ.

¹⁴ O tuma ne be se k'a jaabi cogo di?
Ne be se ka kuma juman le sorɔ ka sigi ka o fo
ni a ye?

¹⁵ Hali ni ne tun terennin lo, ne tun tena se k'a
jaabi;
ne be se k'a daari le dorɔn, sabu ale le ye ne ta
kititigɛbaga ye.

¹⁶ Ni ne k'a wele, hali ni a ka ne jaabi,
ne tena la a ra ko can ra, a be son k'a toro malo
ka ne lamɛn.

---

* **9:13** 9.13 Min fora kogoji danfen barakaman ta ko ra, aw ye o
fle: 7.12.

17 A be ne fifa ka taga fan bee ra ni a ta sanfofo ye;

a be ne ta toorokow caya k'a soro ne ma foyi ke a ra.

18 A t'a to ne ye nenekiri;

a be jusukasi caya ne kan.

19 Ni ne ko ne b'a ke fangako ye, ale baraka le ka bon;

ni ne ko ne be taga ni a ye kiti ra, jontigi le bena o kiti sigi?

20 Hali ni ne tun terennin lo, ne yere da tun bena kiti ben ne kan;

hali ni ne jusukun tun gbenin lo, ne yere da tun bena ne jaraki.

21 Yala ne jusukun gbenin lo can ra wa? Ne m'a lon!

Ne logo bora ne yere ra!

22 A bee ka kan ne fe sisan! O koson ne ko:

«Ala be mogo jusukungbenin ni mogojugu bee halaki cogo kelen na!»

23 Hali ni kojugu do ka bara ka ben mogo terennin kan k'a faga,

Ala be yereko mogo jarakibariw ta jusukasikow ra le.

24 Ale le be jamana labla mogojuguw ye,

k'a to kiritigebagaw ye o naw datugu kojugu kan. Ni ale te, o tuma jontigi lo sa?

25 Ne si terew be temena joona joona;

a ka teli ka teme hali sennaboribaga teliman kan.

Ne si be banna k'a soro ne ma hera ye ne ja ra.

26 Ne si terew be temena jona jona le, i ko
jirakurun min ka fiyen,
i ko bon be jigi ka na cun sogo kan cogo min na.

27 Ni ne ko ne be jina ne ta dimi ko,
ka ne pada cogoya yelama, ka ninsondiya,
28 ne ta sege be ne lasiran;
sabu ne k'a lon ko i tena ne jarakibari to.

29 Ne le bena jaraki!
O tuma mun koson ne be ne yere sege gbansan?
30 Hali ni ne kora ni ji saninyaninba do le ye,
ka ne tegew ko k'a gbe ni safina ye,
31 o bee n'a ta, i belen bena ne lajigi kaburu konon,
bogo ra;
hali ne ta faniw be ne haramuya.

32 Ala te adamaden ye, i ko ne,
janko ne y'a jaabi,
walama ko ne ye a wele ka taga kititigeyoro ra.

33 Kititigebaga si te se ka don an fla ce,
min be se k'a ta fanga sigi an fla bee kan,

34 janko a ye a ta bere bo ne kan,
a ta siranyakow kana ne ja tige tuun.

35 Ni o tun be se ka ke, ne tun bena kuma,
ne tun tena siran a ja tuun;
nka o te se ka ke, ne tora ne kelen na le.

10

Ayuba ta jaabi to: Ala be tugu le ka mago tooro

1 Dunuɓa logo bora ne ra!
Sisan ne bena ne ta dimi bo kene kan;
ne jusu kasinin le bena kuma.

² Ne ko Ala ma ko: I kana kiti ben ne kan!
I be ne jarkira fen min koson, o fo ne ye!

³ Yala ka ne minako juguya, o le ka di i ye wa?
Ka ban i ta danfen na, i yere boro ka min dan,
ani ka mogojuguw ta kolatigeninw ja k'a di o
ma,
o le ka di i ye wa?

⁴ O tuma adamaden ja le be ele fe wa?
Yala ele ta yerikεcogo ni adamadenw ta beε ka
kan wa?

⁵ Yala ele si terew be ban i ko mogow ta wa,
walama i si sandaw be ban i ko adamadenw ta?

⁶ O koson i be ne ta terenbariyako segesegera,
i be ne ta jurumun segesegera k'a lon,

⁷ k'a soro i yere k'a lon ko ne ma jaraki,
ko mogofana te yi min be se ka ne bosika bo i
boro.

⁸ I yere boro le ka ne laben, ka ne fari yoro beε
kelen kelen dan;

nka sisan i b'a fe ka ne halaki!

⁹ Sabari, i ye i hakiri to a ra ko i ka ne dan ni
bogoda dama le ye;

yala i b'a fe ka ne laseko dugukolo buguri ra tuun
wa?

¹⁰ I ka ne sensen i ko nono,
ka ne gberen i ko nono be gberen cogo min na.

¹¹ I ka gbolo ni sogo don ne ra,
ka ne tugutugu jogon na ni kolow ni fasaw ye.

¹² I ka si di ne ma, ka numanya ke ne ye,
ka i janto ne ra, ka ne nin mara.

¹³ Nka i tun be min dogora i jusukun na, o le ye
nin ye;

ne k'a lon ko nin ko le tun be i jusu ra:

14 I tun be ne korosira, k'a fle ni ne bena ben jurumun na;

o ra, i tena son ka ne jarakibari to ne ta terenbariya koson.

15 Ni ne jarakira, bono be ne soro!

Ni ne jo lo fana, ne te se ka ne kun korota!

Maroya koni ka ne labo,

jani ma to to ne ra.

16 Ni ne ko ne be ne kun korota, i be ne gben i ko jara;

i be gban ne ra tuun ni i ta sebayaba ye.

17 I be seere werew le wurira ne kama,

do le be farara i ta jusugban kan ne koro;

kerেকেjamaw be benna ne kan, fo o be jagon labi.

18 O tuma mun koson i ka ne labo ne bamuso konon sa?

Hali ne tun ye to yi ka sa, mogo si ja kana la ne kan!

19 O ra, ne tun bena ke i ko Ala ma mogo min dan ka ye fiyewu;

ne sanin tun be bo ne bamuso konon ka sin kaburu ma.

20 Ne si teredaw to ye donin doron!

O ra, Ala ye ne to yi tan;

a ye bo ne koro janko ne ye ne yere soro donin,

21 sani ne ye taga dibifinba ni saya dibi ta jamana ra,

mogo te seko ka bo yoro min na.

22 Dibifinba ta jamana lo, yoro min finna i ko su dibi;

saya dibi lo, yɔrɔ ɲagamininba lo;
o yɔrɔ tere yeelen be i ko su dibi!

11

Sofari ta ladirikan fɔlɔ: Ala ta hakiritigiya ka bon

¹ Sofari min tun be bo Naama, ale ka kuma ta k'a fɔ Ayuba ye ko:

² Yala jaabiri tena sɔrɔ nin kuma caman na le wa?

Yala kumalɔn be se ka jo di mɔgɔ ma wa?

³ Yala ele ta kuma caman kosɔn mɔgɔ tɔw ka kan ka je wa?

Ele be mɔgɔ tɔw logɔbo, ko mɔgɔ kana ele dogɔya!

⁴ I ko Ala ma ko: «Ne ta kumaw gbenin lo, ne saninyanin lo i ɲa kɔrɔ!»

⁵ E, ni Ala tun be sɔn ka kuma, ni a tun be sɔn k'a da yeɛ ka kuma ni ele ye,

⁶ ka hakiritigiya ta gundow fɔ i ye, o gundo minw temena adamadenw ta hakiri dan kan!

O ra, i tun bɛna a lɔn ko Ala b'a ɲa datugura ele ta terenbariya dɔw kan le.

⁷ Yala ele be se ka Ala ta gundobaw segesege k'a lɔn wa, walama ka Sebɛetigi Ala ta kow segesege ka se fɔ a dan beɛ ma?

⁸ Fɛn min kɔrɔtanin lo ka temɛ sankolo kan, ele be se ka mun le ke o ra? Fɛn min ka dun ka temɛ lahara dinga kan,

ele be se ka mun le lon o ra sa?

⁹ A ka jan ka teme dugukolo janya kan,
a fana ka bon ka teme kogoji bonya kan.

¹⁰ Ni Ala temeto ka mogo do mina k'a datugu,
ko a be o tigi wele kiti ra, jon le be se k'a bari?

¹¹ Ale ka janfamogow lon;
a be terenbariya ye, hali ni a ma a segesege.

¹² Nka mogo hakiri lakolon lo;
kongofali be woro ni hakiri min ye, adamaden
be woro ni o hakiri jagon le ye.

¹³ Ele koni, ni i ka i jusukun ta miiriyaw to Ala
kan,

ka i boro korota k'a daari,

¹⁴ ka i boro bo terenbariyakow ra,

ka ban kojugu ma i ta so,

¹⁵ o tuma i bena i kun korota, sabu fiyen tena
soro i ra;

i be baraka soro, siranya te ke i ra.

¹⁶ I bena jina i ta sege ko;

a bena ke i hakiri ra i ko ji min woyora ka taga.

¹⁷ I ta dunupalatige bena manamana ka teme
tere kan;

dibi bena yelesa ka ke i ko sogomada yeelen.

¹⁸ I tena sigiya i yere ra, sabu jigi bena ke i fe;

i bena la hera ni laganfiya ra, sabu i bena a ye
ko fen bee ka ni.

¹⁹ I bena la ka laganfiya, mogo si tena i tooro;

mogo caman bena na i daari ko i ye o dema.

²⁰ Nka mogojuguw jigi bena ban;

dogoyoro si tena soro o fe.

Jigi kelen min bena ke o fe, o ye saya le ye!

12

Ayuba ta jaabi: Ni min ka Ala diya a be o ke

¹ Ayuba ka Sofari jaabi ko:

² Can lo, dununa bee lajennin ta lonniya be aw le boro!

Ni aw koni sara, o tuma hakiritigiya fana sara le!

³ Nka hakiri do be ne fana fe i ko aw; sabu ne hakiri man dogo ni aw ta ye!

Jontigi le ma nin kow lon?

⁴ Ne koni kera yerəkofen le ye ne teriw fe.

Ne min be Ala daarira janko a ye ne jaabi,

ne min ye mogo terennin ye, ani mogo jusukungbenin,

ne le kera o ta yerəkofen ye!

⁵ «Ni bono ka mogo min soro, o tigi ta ye dogoyari le ye!»

O le ye mogo wasaninw ta miiriya ye.

Ni ele mogo min ka talon ka ben, dogoyari le be ke ele ta soro ta ye.

⁶ K'a soro cenrikebagaw laganfiyanin lo o ta sow kono;

minw be Ala mafiyenya, olugu nasumanin lo,

olugu minw be o yere ta baraka ta k'a ke o ta ala ye.

⁷ Nka ni i ka beganw jininka, olugu bena i karan;

ni i ka konow jininka, olugu bena do fo i ye.

⁸ Kuma dugukolo fe, ale bena i karan,

kogojirajegew bena a lakari i ye!

⁹ Juman kelen le be olugu bee ra ni min m'a lon ko Matigi Ala le ye nin kow kebaga ye?

¹⁰ Fenpanaman bee nin be ale Ala le boro,

ani adamadenw bæe ta nenekiri.

11 Yala toro le te kumakanw faranfasi k'a silon
wa?

Mogɔ dakɔnɔyɔɔ le te domuniw diya lon ka bɔ
ɲɔgɔn na wa?

12 Hakiritigiya be cekɔɔɔbaw fe,
faamuri ye sijantigiw ta ye.

13 Nka hakiritigiya ni sebagaya ye Ala le ta ye,
kokɛcogɔnuman, ani faamuri be sɔɔ ale le fe.

14 Ni a ka min cen, o te se ka lalaga tuun,
ni a ka da datugu mogɔ min da ra, mogɔ te se ka
da dayele o da ra.

15 Ni a ka jiw mina k'a lalo, fen bæe be ja;
ni a ka jiw labla, o be dunuɲa halaki.

16 Baraka ni hakiriɲuman ye a ta ye;
mogɔ lafirininw, ani o lafiribagaw bæe ye a ta ye
fana.

17 A be jamana kolatigebagaw bla sennakolon-
tagama ra,
ka kuntigiw ke nalomanw ye.

18 A be masaw ta cesirijaraw foni ka bɔ o ce ra,
ka fani gbansan siri o soro ra.

19 A be sarakalasebagaw bla sennakolontagama
ra,
ka fangatigibaw laben.

20 A be kuma bɔsi kumalonbagabaw ra,
ka faamuri hakiri mina cekɔɔɔbaw ra.

21 A be dɔgɔyari lase fagamaw ma,
ka ce barakamanw ta kurusijara yɔgɔyɔgɔ.

22 A be dibirako dogoninw bɔ kene kan,
ka saya dibi bla yeelen na.

23 A be siyaw bonya, o ko, a be o halaki;
a be o caya, o ko, a be o janjan.

24 A be dununa jamanakuntigiw ke hakirintanw
ye,
k'a to o ye yaala o kun fe kongokolonw konɔ, sira
te yoro minw na.

25 O be momori ke dibi ra, sabu yeelen te yi;
a b'a to o ye yaala ka talontalon i ko dorotow.

13

Ayuba ta jaabi to: Ne ni Ala ka kan ka kuma

1 Can lo, ne ja ka nin kow bee ye,
ne toro fana k'a men, ne k'a faamu.

2 Aw ka min lon, ne fana ka o lon;
sabu ne hakiri man dogo ni aw ta ye!

3 Nka ne bena kuma Sebɛɛtigi Ala le fe,
ne bena kuma k'a yira Ala yere le ra, ko ne ma
jaraki.

4 Aw koni ka ne datugu ni faninya ye;
aw bee ye flakebaga nacintanw le ye!

5 Hali aw tun ye je, aw kana foyi fo!
O belen tun bena ke hakiritigiya sira ye aw fe.

6 Ayiwa, ne bena min fo, ka ne ta jo yira, aw ye
o lamen!
Ne da bena kuma min fo, ka can yira, aw ye aw
janto o ra!

7 Yala aw be son ka kumajugu fo Ala no ra wa?
Aw be son ka janfakuma fo a togo ra wa?

8 Aw b'a fe ka fara Ala kan
ka kuma ka jo di a ma le wa?

9 Ni Ala ka aw segesege, yala o bena diya aw ra wa,

walama aw b'a janfara le i ko mogo b'a mogoɔɔgɔn janfa cogo min na wa?

10 Sigiya t'a ra, a bena aw jaraki, ni a kera ko aw be mogo dow fisaya dow ye dogo ra.

11 Yala a ta masaya nooro te jatige blara aw ra wa?

Yala a pasiran tena ke aw ra wa?

12 Aw ka fen o fen fo, o bee be i ko buguri; aw ka ne jaabi ni kuma o kuma ye, o bee be i ko bogo.

13 Aw ye je k'a to ne fana ye kuma!

Ni min be ke ne ra o ye ke!

14 Ne koni bena ne yere bla farati ra, ka ne nin fiyeere.

15 Hali ni Ala bena ne faga le, ne jigi belen b'a kan.

Nka ne bena kuma a na koro k'a yira ko jaraki te ne tagamacogo ra.

16 O le fana bena ke ne kisisababu ye; sabu Alapasiranbari si te son ka lo Ala na koro.

17 Aw ye ne ta kumaw lamɛn kosebe!

Aw ye aw toro malo ne ta kumafori ra!

18 A fe, ne bena kuma k'a yira ko ne be can le kan;

sabu ne k'a lon ko jo be ne fe.

19 Jontigi le be se ka ne sosɔ?

Ni mogo sera ka ne jaraki, o tuma ne be je, ka sa.

20 Nka, Ala, sabari ka nin fen fla ke ne ye,

ni o kera, ne tena dogo i ra tuun:

²¹ I boro bo ne kan,
i kana ne ja tige tuun ni i ta siranyafenbaw ye.

²² O ko, ele ye i ta fo, ne be i jaabi,
walama ne le be kuma ta, ele be ne jaabi.

²³ Ayiwa, ne ka terenbariyako ni jurumun jori le
ke?
Ne ka hakekow ni jurumun minw ke, o fo ne ye
ke!

²⁴ Mun koson i be i pada dogora ne ra,
ka ne ke i jugu ye?

²⁵ Yala i be son ka kere ni flaburu gbansan ye wa,
forno be taga ni min ye?

I be son ka tugu binjalan dama ko k'a gben wa?

²⁶ I be kogbelenw le sebe k'a bla ne kama;
i be ne ta denmisenya wagati ta terenbariyaw
kunko fana ben ne kan.

²⁷ I be ne sen don negejoroko ra,
i be ne temeyorow bee korosi,
ka dan sigi ne tagayorow ra;

²⁸ k'a soro mogo farisogo be torira ka cen,
i ko cenrifenw be don fani na k'a cen cogo min
na.

14

Ayuba ta jaabi to: Dunupalatige ye sege le ye

¹ Adamaden o adamaden, ni muso le k'a woro,
a si man jan, a ta dunupalatige bee ye jagban le
ye fana.

² A be wuri i ko yirifyeren, nka a be ja;
a be teme i ko yirisuma, a te meen.

³ Ala, ele na lonin be o le ra ka to k'a korosi wa!
Ele be ne le minana ka taga ni ne ye kiti ra wa?

4 Jɔn le bɛ se ka fɛn saninyanin sɔrɔ fɛn
saninyabari ra?

Mɔgɔ si!

5 I n'a fɔ i ka adamaden si teredaw latige ka ban,
ani a karodaw,

ka dan sigi a si ra, a tɛ se ka tɛmɛ min kan,

6 o tuma i na bɔ a ra k'a to a ye nɛnɛkiri dɔɔnin,
janko a ye a ta wagati laban diyabɔ, i ko
baaraden bɛ a ta tere baara sara diyabɔ
cogo min na.

7 Jigi belɛn bɛ yiri fɛ,
sabu ni o k'a tige, a bɛ nugu tuun,
ka to ka yiriborokuraw bɔ tuma bɛɛ.

8 Hali ni a lilinw ka kɔrɔ dugukolo jukɔrɔ,
hali ni a kunkurun ka to dugukolo ra ka faga,

9 ni sumaya ka se a ma dɔrɔn, a bɛ nugu,
ka yiriborow bɔ i ko yirisunkura.

10 Nka ni mɔgɔ sara, a baraka bɛɛ le bɛ ban pewu;
ni adamaden nɛnɛkiri ka mina a ra, a bɛ taga
min?

11 Ayiwa, kɔgɔji ta ji bɛ jigi,
ba ta ji bɛ ban, a bɛ ja.

12 O cogo ra ni mɔgɔ ka la saya sunɔgɔ ra, a tɛ
wuri tuun;
fɔ ka taga sankolo tunu, a tɛ wuri,
a tɛ wuri ka bɔ a ta sunɔgɔ ra.

13 E, Ala, ni i tun bɛ sɔn ka ne dogo saya dibi ra,
ka ne dogonin to yi fɔ ka taga i ta jusugban mala,
ka wagati dɔ latige ne ye, i bɛna i hakiri to ne ra
wagati min na!

14 Ni mɔgɔ sara, yala a bɛ se ka janamanya tuun wa?

Ni o tun bɛ se ka kɛ, ne tun bɛna ne ta sɛgɛ muju ka Ala makɔnɔ,
fɔ ne ta wagati ye na se, o ye na ne labi.

15 O ra i tun bɛna ne wele, ne tun bɛna i jaabi; ne min ye i yɛrɛ boro ta danfen ye, ne lɔgɔ tun bɛna i sɔrɔ.

16 O ra, i tun tɛna ne ta sentako kelen kelen bɛɛ jate,

i tun tɛna to ka ne ta jurumunw si kɔrɔsi tuun.

17 I tun bɛna ne ta hakekow don bɔrɔ dɔ kɔnɔ k'a dasiri,

ka ne ta terenbariyakow datugu.

18 Nka kuruw bɛ ben ka yɛrɛgɛ,

faraw bɛ kari ka bɔ o nɔ ra.

19 Ji bɛ woyo kabakuru kan ka to ka dɔ bɔ a ra cogo min na,

a bɛ woyo ka bɔgɔ fana cɛ ka taga ni a ye cogo min na,

ele fana bɛ adamaden jigi cɛn o cogo le ra.

20 I bɛ ben a kan k'a kɛrɛ sɔnaga kelen dɔrɔn ka se a ra, a bɛ tɛmɛ;

i b'a jada cogoya bɛɛ yɛlɛma, k'a bla ka taga.

21 Yala mɔgɔw bɛna a denw bonya a kɔ yan wa? A tɛ se ka o lɔn.

Yala o bɛna o dɔgɔya le wa? A tɛ se ka bɔ o kala ma.

22 Sɛgɛ min b'a yɛrɛ farisogo kan, a bɛ o dɔrɔn le lɔn,

saya dimi min sera a yɛrɛ nin ma, a bɛ o le lɔn.

15

Elifazi ta ladirikan flanan: Mɔgɔjugu tɛ bɔsi kiti ma

¹ Ayiwa, Elifazi min bɛ bɔ Teman, ale ka kuma ta k'a fɔ Ayuba ye tuun ko:

² Ni hakiritigi bɛ mɔgɔ jaabi, yala a ta lonniya ka kan ka kɛ kumalakolonw le ye i ko fɔɔ wa?

Yala a b'a kɔnɔ fa terebɔyanfan ta fɔɔ gbanninman le ra ka kuma wa?

³ Yala a bɛ kuma k'a ta jo yira ni kuma nafantanw le ye wa, walama kuma nacintanw?

⁴ Ayiwa, ele kɔni bɛ Alapasiran cenna yɛɛ le; i bɛ Ala ko miiriya bɛɛ bɔ mɔgɔ hakiri ra.

⁵ Sabu i ta terenbariyakow le bɛ i da blara nin kumaw fɔri ra;

i ka mɔgɔ cegumanw ta kumacogo le ladegi.

⁶ Nka i yɛɛ da le ka kiti ben i kan, ne tɛ! I yɛɛ darakan le ka kuma ben i kan!

⁷ Yala ele le worora ka kɛ adamadenw bɛɛ ra mɔgɔ fɔlɔ ye wa?

Ele nana dunupa ra ka kɔn kongoriw na wa?

⁸ Yala ele tun bɛ ni Ala ye a ta jɛn ra, k'a ta gundow lamɛn wa?

Ele ka hakiritigiya bɛɛ mina k'a kɛ i kelen ta ye le wa?

⁹ Ele ka mun le lon ni an tɔw ma min lon?

Faamuri juman le bɛ ele fɛ ka tɛmɛ anw kan?

¹⁰ Kunsigigbetigi bɛ an cɛ ra, cɛkɔrɔba bɛ an cɛ ra,

minw si ka ca hali ni ele face ta ye.

¹¹ Ala ka i jusu saaro minke,
ani kumadiman minw bæε fɔra i ye, o belen ma
i wasa!

¹² Mun na i jusu bɔra?
Mun na i ka i ɲa basa an na tan?

¹³ I dimina Ala le kɔrɔ,
fɔ ka nin kuma ɲɔgɔn bɔ i da ra!

¹⁴ Adamaden ye mun le ye k'a fɔ ko a bæ saninya?
Muso ka fɛn min woro, o ye mun le ye k'a fɔ ko
a bæ teren?

¹⁵ A fɛ, Ala ma la hali a yɛrɛ ta danfɛn sanin-
manw na;
hali sankolo ma saninya a ɲa kɔrɔ,

¹⁶ janko ka n'a fɔ adamaden, fɛn haramunin, ani
fɛn ɲacintan,
min bæ kojugu kɛ a ta minji ye!

¹⁷ Ayiwa, ne lamɛn, ne bɛna a ɲafɔ i ye!

Ne ka min lɔn, ne bɛna o lakari i ye.

¹⁸ Hakiritigiw ka min fɔ,
o ka o sɔrɔ o bɛmaw le fɛ, o fana ma foyi dogo a
ra.

¹⁹ O wagati ra jamana tun dira olugu dɔrɔn le
mã;
mɔgɔ wɛrɛw tun ma na ɲagami o ra fɔlɔ.

²⁰ Mɔgɔjugu bæ to sɛgɛ ra a si bæε ra;
sanda minw latigera mɔgɔ jusu fariman ye, o da
lɔnnin lo.

²¹ Lon dɔ, jatigɛkan dɔw bɛna don a toro ra;

k'a siginin to nasuma ra, cenrikebaga do bena
ben a kan.

22 A te la a ra tuun ko ale be se ka bosu ka bo o
dibi ra,

nka keremukuru fana b'a dendenna.

23 A bena to ka yaala, a t'a lon a bena domuni
soro yoro min na*;

a k'a lon ko lonjugu do labenna ale kama.

24 Degu ni kononofiri bena jatige bla a ra,
k'a datugu pewu, i ko masace ni a ta kerekajama
b'a juguw datugu cogo min na.

25 Sabu a k'a borokanden sin Ala ma,
k'a yere sanga ni Sebsetigi Ala ye.

26 A k'a kun gbeleya ka taga Ala kama,
ni a ta negbennan belebebeba gbirimanba ye.

27 A tun torora fo a pada be manamana,
ka bonya fo k'a fari bee gbiriya.

28 Nka a bena sigi dugu cininw le konu,
ka si bonkolonw konu,
bon minw be benbenna.

29 A tena ke fentigi ye tuun, sabu a ta naforo tena
meen tuun;

a borofenw tena caya ka se fo jamana yoro bee
ra tuun.

30 A tena se ka bosu dibi ma;
tasumamana do bena a liliw jeni ka o jaja,
Ala dafono bena a ta ka taga ni a ye.

31 A kana a jigi la fengbansanw kan, k'a yere
lafiri;

sabu o fengbansanw le fana bena seko a ma.

---

* **15:23** 15.23 A fora Kitabu dow konu ko: Dugaw bena a sogo
domu.

32 O kow bɛna se a ma sani a ta lon ye se;
a ta yiriborow kɔni tɛna nugu tuun fiyewu.

33 A bɛ kɛ i ko rɛzensun min denw kɔgɔbari bɛ
burun;
walama i ko oliviyesun min fiyeren bɛ bɔn.

34 Alapasiranbari ta bon lakolon bɛna to;
tasuma bɛna surafɛnw minabagaw ta so domu.

35 O bɛ kojugu kɔnɔ ta,
ka terenbariya woro,
ka janfa labɛn o yɛrɛ kɔnɔ.

16

Ayuba ta jaabi: Ne ta seere bɛ san fɛ

¹ Ayuba ka Elifazi jaabi ko:

² Ne ka nin kow jɔgɔnna caman mɛn kakɔrɔ;
aw bɛɛ ye ladibaga mɔgɔsɛgɛbagaw le ye.

³ Aw tɛ nin kumalakolonw dabla ten wa?
O tuma mun le digira ele ra, fɔ i bɛ ne jaabi?

⁴ Min sera ne ma, ni o tun sera aw le ma,
ne fana tun bɛna kuma i ko aw.

Ne tun bɛna kuma dɔw labɛn aw kama,
ka kuma fɔ ka ne kun kɔmikɔmi aw ra.

⁵ Nka ne da tun bɛna aw ja gbɛleya le,
ne tun bɛna ne da lamaga ka kuma ka aw jusu
saaro.

⁶ Ayiwa, ni ne kumana, o tɛna dɔ bɔ ne ta dimi
na,
ni ne ka jɛ fana, yala o le bɛna ne ta dimi bɔ ne
kan wa?

⁷ Sisan kɔni, Ala ka ne baraka bɛɛ le ban pewu!
Ala, i ka ne ta lu bɛɛ kɛ yɔrɔ lakolon ye.

⁸ I ka ne fari cɛn, ka o kɛ i seere ye ko jo tɛ ne fɛ;
ne fasacogo yɛrɛ b'a yira ko ne jarakira.

⁹ Ala dimina fɔ a bɛ ben ne kan ka ne farisogo
tigɛtigɛ,

k'a jin jimi ne kama;

ne jugu bɛ a ja boso ne ra ka ne flɛ ni juguya ye.

¹⁰ Mɔgɔw ka o daw waga ne kama;

o bɛ tɛgɛ ci ne ja kan, ka ne lamaroya.

O bɛɛ le bɛ jɛn ka ben ne kan.

¹¹ Ala ka ne labla mɔgɔkolonw le ye,

a ka ne to mɔgɔjuguw boro.

¹² Ne jasumanin tun lo, nka a ka ne kolow bɛɛ
karikari,

a ka ne mina ne kankɔfeyɔrɔ ma ka ne jɔni ka
ben, ka ne fari bɛɛ yɛrɛgɛ;

a ka ne kɛ a ta fɛnbonta le ye.

¹³ A ta biɲɛw bɛ ne sɔgɔra fan bɛɛ ra;

a ka ne soro sɔgɔ, hali a ma hina;

a ka ne kunakuna sɔgɔ k'a bɔn dugu ma.

¹⁴ A bɛ ben ne kan tuma bɛɛ,

i ko kɛrɛkɛdenw bɛ ben dugu kan, ka kogow sɔgɔ
cogo min na;

a bɛ girin ka la ne kan i ko kɛrɛkɛɛ.

¹⁵ Ne ka bɔrɔfani le karan ka o kɛ ka ne fari
datugu;

ne ni ne ta bonya bɛɛ le bɛ fofora dugu ma!

¹⁶ Ne ja wulenna kasi fɛ,

saya dibi donna ne ja ra;

¹⁷ k'a sɔrɔ ne boro ma kojugu kɛ,

ne jusukun saninyanin le tun bɛ Ala daari fana.

18 E, dugukolo, ele kana ne jori datugu;
foyi kana ne kulekan bari k'a to Ala y'a lamɛn*!
19 Nka hali bi ne ta seere bɛ sankolo ra;
min bɛ kuma ne nɔ ra, o bɛ san fɛ.

20 Ne teriw bɛ kumakolonw fɔ ne ma;
nka ne najibɔtɔ bɛ Ala le daari.

21 Ale ye kiti tige mɔgɔw ni ale Ala cɛ,
ka kiti tige adamaden ni a mɔgɔɔgɔn cɛ.

22 Sabu ne si sandaw bɛ sera a laban ma;
ne bɛna sira dɔ ta, tagakasegi tɛ sira min ta ko
ra.

17

Ayuba ta jaabi tɔ: Ne teriw ka ne jigi tige

1 E, ne nin baraka banna!
Ne si sera a dan ma!
Kaburu le bɛ ne kɔnɔna!
2 Mɔgɔɔgɔɔbɔbagaw le ka ne lamini;
ne tɛ se ka ne padenw datugu ka sunɔgɔ o ta
mafiyenarikumaw kosɔn.

3 Ele Ala yɛrɛ ye kɛ ne dɛmɛbaga ye i kɛrɛ fɛ;
sabu jɔn wɛrɛ le bɛna lɔ ni ne kunko ye?

4 I ka o jusukunw datugu janko o kana hakiri
sɔrɔ,
o kosɔn i tɛna a to o ye se sɔrɔ.

5 O bɛ i ko mɔgɔ min b'a teriw wele domuni na,
k'a sɔrɔ kɔngɔ bɛ ale yɛrɛ ta denw janaminina.

---

* **16:18** 16.18 Mɔgɔw tun b'a bisigi ko ni mɔgɔ faganin jori tun ma datugu ni buguri ye, o jori kulekan tun bɛ se fɔ Ala ma, janko Ala y'a dimibo (Damina 4.10; Ezekiyeli 24.7-8).

6 Siyaw bæε bæ ne tɔgɔ le don o ta zanaw ra,
o bæ daji tu ne ja ra.

7 Ne jadenw baraka banna dimi kosɔn;
ne farisogo yɔrɔw kɛra i ko fɛn dɔ ja.

8 Ni mɔgɔɔnumanw ka o ye, o bæ digi olugu ra;
mɔgɔ jarakibariw bæ wuri Alapasiranbariw
kama.

9 O bæε n'a ta, mɔgɔ terennin bæ jija ka to a ta
sira kan;
mɔgɔ minw ta kewalew saninyanin lo, olugu bæ
dɔ fara o ta baraka kan.

10 Aw kɔni ye na, aw bæε, aw ye na sekɔ aw ta
kumaw kan tuun!

Ne tena hakiritigi si sɔrɔ aw ra!

11 Ne si teredaw banna, ne ta kolatigeninw cenna,
ani ne jusukun diyanyakow.

12 O belen b'a fɔ su ma ko «tere»,
o b'a fɔ ko «yeelen yɔrɔ ka surun», k'a sɔrɔ dibi
le bæ nana!

13 Yala ne bæ so min makɔnɔna, o tɛ lahara le ye
wa?

Ne bɛna ne ta layɔrɔ labɛn o yɔrɔ dibi le ra.

14 Ne bæ kaburu wele ko: «Ne fa!»

Ne b'a fɔ kaburu tumuw ma ko: «Ne baw, ani ne
balemamusow!»

15 Ne jigi bæ min le sa?

Jɔn le ja bæ ne jigi ra?

16 A bɛna jigi ka taga lahara donda le ra,
ni an nana kɛ taga ye jɔgɔn fɛ ka taga la buguri
ra, ka nenɛkiri.

18

Bilidadi ta ladirikan flanan: Mɔgɔjugu bɛ halaki

¹ Bilidadi min bɛ bɔ Suwa, ale ka kuma ta k'a fɔ Ayuba ye ko:

² Aw bɛna nin kuma caman dabla tuma juman le sa?

Aw ye hakiri sɔrɔ, o kɔ, an bɛ kuma!

³ Mun kosɔn aw bɛ an jate i ko bɛgan?

Mun kosɔn aw bɛ an flɛ i ko nalomanw?

⁴ Ele Ayuba min dimina fɔ ka i sɔn ja, o tuma ele b'a fɛ dunuɲa lakolon ye to ele kosɔn wa,

walama ko faraw ye bɔ o nɔ ra ele kosɔn?

⁵ Can lo dɛ, mɔgɔjugu ta fitinayeelen bɛna faga, a ta gba tasuma tɛna yeelen bɔ tuun.

⁶ Yeelen bɛna ban a ta bon kɔnɔ, a ta fitina min bɛ yeelen bɔ a ye, o bɛna faga.

⁷ A tun bɛ tagama ni baraka ye, nka a ta tagama bɛna sumaya.

A yɛrɛ ta kolatigeninw le bɛna a laben;

⁸ sabu a senw bɛna mina jɔ ra;

a bɛna taga a senw don jɔ wow kɔnɔ.

⁹ Jan bɛna a mina a senju ra, juru bɛna a sen dɛrɛ.

¹⁰ Juru min b'a mina, o dogonin lo dugukolo jukɔrɔ;

jan lanin b'a ɲa sira kan.

¹¹ Balahukow bɛna a lasiran fan bɛɛ ra,

o le tugunin b'a kɔ yɔrɔ bɛɛ ra.

¹² Kɔngɔ b'a baraka ban,
cɛnri wurira a kama,

¹³ a b'a farisogo domudomuna;
banajugu dɔ b'a fari yɔrɔw bɛɛ domuna.

¹⁴ A tun k'a jigi la a ta bon min kan, o bɛna a
sama ka bɔ o kɔnɔ;
k'a fofɔ ka taga ni a ye balahu masa fɛ.

¹⁵ Mɔgɔ wɛrɛ bɛ se ka sigi a ta so kɔnɔ, sabu a ta
tɛ tuun;

o bɛ kiribi bɔn a ta sibon kan.

¹⁶ A dugumalilinw bɛ jaja;
a yiriborow bɛ fagafaga.

¹⁷ Mɔgɔ si hakiri tɛna to a ra tuun dunuɲa ra;
a tɔgɔ tɛ fɔ kɛnɛ ma yɔrɔ si tuun.

¹⁸ O b'a ɲɔni ka bɔ yeelen na k'a bla dibi ra,
o b'a gbɛn ka bɔ dunuɲa ra.

¹⁹ A tɛ den to a kɔ, a tɛ mamaden to a kɔ a ta
mɔgɔw cɛ ra;
a ta mɔgɔ si ɲanaman tɛ to a kɔ a ta so kɔnɔ.

²⁰ Terebenyanfan mɔgɔw bɛna manwu a la-
bancogo koson;
tereɔyanfan mɔgɔw kunmasi bɛna cɛ.

²¹ Ayiwa, kojugukebaga ta so bɛ laban tan le;
mɔgɔ min ma Ala lɔn, o ta yɔrɔ bɛ kɛ tan le.

19

Ayuba ta jaabi: Ala ye ne kunmabɔbaga ye

¹ Ayuba ka Bilidadi jaabi, ko:

² Aw bɛ ne jusu kasira cogo min na,

ka ne baraka ban ni aw ta kumaw ye, aw bɛna o
dabla tuma juman le dɛ?

³ Aw ka ne dɔgɔya ka se fɔ sɪnaga tan!

Ni aw bɛ ne tɔɔɔ tan, yala o maroya tɛ aw ra
wa?

⁴ Ni a kɛra ko can lo, ko ne firira,
ne ta firiri ye ne kelen ta le ye.

⁵ Nka ni a kɛra ko aw b'a fɛ ka aw yɛrɛ fisaya ne
ma le,

ka ne ta lebu kɛ sababu ye ka ne jaraki,

⁶ o tuma, aw y'a lon fana ko Ala le ka ne ta jo
bɔsi ne ra,

ko ale le ka ne mina a ta jo ra.

⁷ Hali ni ne kulera ko: «O bɛ ne tɔɔɔra!», mɔgɔ
si tɛna ne jaabi!

Ni ne kulera ko o ye ne dɛmɛ, mɔgɔ si tɛna jo di
ne ma!

⁸ Ala ka sira datugu ne na, ne tɛ se ka tɛmɛ;
a ka dibi don ne tɛmɛsira ra.

⁹ A ka ne ta bonya bɔ ne kan;

a ka ne ta masafugula bɔ ne kun na.

¹⁰ A ka ne halaki fan bɛɛ ra, janko ka ne lataga;
a ka ne jigi tige, i ko yiri bɛ sama ka bon cogo
min na.

¹¹ A dimina ne kɔɔɔ kɔsɛbɛ;
a ka ne kɛ i ko a jugu dɔ.

¹² A ta kerekejamaɓ bɛɛ jɛnna ka na jɔgɔn fɛ,
ka o ta sira bɔ fɔ ka na se ne ma;
o ka o ta fanibonw turu ka ne ta bon lamini.

¹³ A ka ne balemaw mabɔ ne ra,

ne lonbagaw faranna ka bo ne ko.

14 Ne ta somogow bora ne korɔ,
ne teriw jinana ne ko.

15 Ne ta lukonomogow, ani ne ta jonmusow be ne
fle i ko o ma deri ka mogɔ min ye;

ne kera o na korɔ i ko jamana wɛɛ mogɔ.

16 Ne be ne ta jonce wele, a t'a lamina;
fo ne yɛɛ da ye makarikanw le fo a ye!

17 Ne dakasa ka ne logɔ bo ne ta muso ra;
ne yɛɛ worodenw be jigira ne ra.

18 Hali denmisɛnw bɛɛ be ne mafiyɛnyara;
ni ne ko ne be wuri, o be to ka ne logobo.

19 Ne tun ka minw ke ne jenogonw ye, olugu ka
ne haramuya;
minw ko tun ka di ne ye, olugu le wurira ne
kama.

20 Ne fasara fo ka ne kolow bɛɛ bo kɛɛ ma;
a tun tora doonin ne nin be to a ra*.

21 E, aw ye makari ne ra, ne teriw, aw ye makari
ne ra,

sabu Ala boro sera ne ma!

22 Mun koson aw fana be ne nogben i ko Ala?
Aw belɛn ma wasa ne ra ban wa?

23 E, ni ne ta kumaw tun be se ka sebe!

Ni o tun be se ka sebe kitabu do konɔ!

24 Ni a tun be se ka lese fara ra,
ni biɛ negeraman do ye, ani ntileku nege,
janko a ye to yi wagati bɛɛ!

---

* **19:20** 19.20 Heburukan na a fora ko: Ne kisira ni ne ni gbolo
dama le ye.

25 Nka o bæ n'a ta, ne k'a lon ko ne kisibaga
panaman lo;

lon do a bena wuri k'a yere yira dugukolo kan.

26 Hali ni ne fari halakira ka ban,
ne belen farisogoraman na bena la Ala kan.

27 Ne yere le bena a ye,
ne na le bena a ye, mogo wera na te;
ne jusu gbannin lo, fo ne be koroto o wagati koru.

28 Aw b'a fora ko: «An bena a nogben k'a mina
cogo di le sa?»

Sabu aw b'a miiri ko nin ko ju be soru ne le ra.

29 Ayiwa, aw yere ye siran kerekemuru na de!
Sabu ni aw be gban ne ra, o fana be se ka
kerekemuru lase aw ma,
janko aw y'a lon ko kiti do belen be ko.

20

*Sofari ta ladirikan flanan: Mogojugu borofen
te men*

¹ Sofari min be bo Naama, ale ka kuma ta k'a
fo Ayuba ye ko:

² Ayiwa, miiriya minw be ne konu,
ani jusugban min be ne ra,
o le b'a to ne be koroto ka i jaabi.

³ Ne ka jarakikan do men, min kera ne fe
dogoyari ye;

nka faamuri hakiri min be ne fe, ne bena i jaabi
ni o ye.

⁴ O tuma ele m'a lon ko kabini folofolo,
kabini adamaden sigira dugukolo kan,

⁵ ko mogojugu ta nagari wagati ka surun,

ko Alapasiranbari ta ninsondiya ye wagati
dɔɔnin ko le ye wa?

⁶ Hali ni a kɔrɔtara ka se fɔ sankolo ma,
k'a kun se fɔ sankabaw ma,

⁷ lon dɔ a bɛ halaki ka ban pewu, k'a kɛ i ko
ɲamanama.

Minw tun bɛ deri k'a ye, olugu b'a fɔ ko: «E, a
bɛ min le?»

⁸ A bɛ tɛmɛ i ko siko; mɔgɔ t'a ye tuun.

A bɛ tunu i ko mɔgɔ bɛ fɛn minw ye su fɛ siko
ra.

⁹ Mɔgɔ minw tun bɛ to k'a flɛ, olugu ɲa tɛna a ye
tuun,

a sigiyɔrɔ tɛna a ye tuun.

¹⁰ A dencew bɛna dɛsɛbagatɔw ta borofɛnw seko
o ma jagboya ra;

a tun ka naforo min sɔrɔ, a yɛrɛ boro bɛna o
seko.

¹¹ A kolow bɛɛ tun ka kɛnɛ i ko a kanbelenman
nka o bɛɛ bɛna taga la ni a ye kaburu buguri ra.

¹² Kojugu tun diyara a da ra,

fɔ a b'a dogo a nɛn jukɔrɔ.

¹³ A tun b'a mara, a t'a fɛ k'a to a ye ban;

a tun b'a mina k'a to a da kɔnɔ.

¹⁴ Nka o domuni bɛna yɛlɛma a kɔnɔbara ra;

a bɛ yɛlɛma ka kɛ fɔnfɔnnin бага ye a kɔnɔ.

¹⁵ A tun ka naforo min kunu, a bɛna o fɔɔnɔ;

Ala bɛna a bɛɛ labɔ a kɔnɔ.

¹⁶ A tun bɛ fɔnfɔnninw ta бага le muganna,

o ra, sajugu da le bɛna a faga.

17 A tena li ni nono camanba woyoto ye tuun
i ko bununji, walama i ko kaji.

18 A ka fen o fen soro, a bena o seko, a tena o si
domu;
a tena a ta jago tono diyabo.

19 Sabu a tun ka desebagatow tono fo ka o
borolakolon to;
a ma bon minw lo, a tun ka o bosi o tigiw ra
jagboya ra.

20 A tun te wasa ka ye,
nka fen minw ko tun ka gbelen a ma, a tena se
ka o si bosi cenri ma.

21 A ta natabaya koson, a tun te foyi ye k'a to yi;
o koson a ta hera fana tena men.

22 K'a wasaninba to a borofen camanw ce ra,
degu bena a soro;
kojugu suguya bee bena ben a kan.

23 Wagati min a b'a konobara fara,
o wagati le ra, Ala bena a ta dimiba lajigi a kan,
ka o bon a fari kan ka o ke a ta domuni ye.

24 Ni a borira kerékeminan negeramanw na,
kalan siranegeraman do ta bibe b'a sogo.

25 Ni a ka o bibe sama ka bo a ko ra,
ni a ka o nege tasumaman sama ka bo a konobara
ra,
jatigeba do be cun a kan.

26 Kojugu dogonin be dibi ra k'a ta naforo konon;
tasuma do bena a domu, mogon ma tasuma min
don.

Fen o fen tora a ta so kɔnɔ, tasuma bena o bɛɛ jeni.

²⁷ Sankolo bena a ta terenbariya yira, dugukolo bena wuri a kama.

²⁸ A ta so naforow bɛɛ bena taga; Ala ta dimilon na mɔgɔw bena o bɛɛ cɛ.

²⁹ Ayiwa, adamaden kojugukebaga ninyɔrɔ ye nin le ye Ala fɛ; Ala bɛ nin le kɛ a ta sara ye.

21

Ayuba ta jaabi: Mɔgɔjugu ta hera ka ca

¹ Ayuba ka Sofari jaabi, ko:

² Aw ye ne ta kuma lamɛn kɔsɛbɛ!
Aw ye sɔn ka o kelen kɛ ne ye, janko ka ne jusu saaro.

³ Aw ye sabari k'a to ne fana ye kuma!
Ni ne kumana ka ban, aw ye ne logɔbɔ sa.

⁴ Yala ne diminin bɛ adamadenw le kɔrɔ wa?
Mun kɔsɔn aw ko ne jusu kana gban?

⁵ Aw ye aw na munu ka ne flɛ, aw bena kabakoya, fɔ ka aw boro la aw da ra ka je!

⁶ Ni ne ka miiri ne yɛrɛ ta ko ra, ne jigi bɛ tige, fɔ ne farisi bɛ tagama.

⁷ Mun kɔsɔn Ala bɛ mɔgɔjuguw to si ra, k'a to o ye kɔrɔ, ani ka dɔ fara o baraka kan?

⁸ O ta durujaw bɛ baraka sɔrɔ o kɔrɔ, ka to ni o ye;

o ta denw bɛ to o kɔrɔ.

⁹ Hera dɔrɔn le bɛ o ta so, siranyako tɛ yi;

Ala ta bugoribere te se o ma.

10 O ta misitoranw beɛ be den soro, o baraka te dogoya ka ye;

misimusow fana be misidenw woro, o si konɔ te can.

11 O be o ta denmisenw to o ye boribori i ko sagadenw;

o ta denw be toron ke o sago ma.

12 O be longanw ni koraw fo ka donkiri la, ka ninsondiya ni filenfiyekanw ye.

13 O be o si beɛ ke hera ra; o ko, o nasumanin be jigi kaburu konɔ.

14 K'a soro olugu le tun b'a fora Ala ma ko: «I bo an koro,

an t'a fe ka i ta siraw jalon!

15 Jon le ye Sebɛetigi Ala ye, ka na fo ko an b'a bato?

Hali ni an ka makarikanw fo a ye, an bena mun le soro?»

16 K'a soro o ta hera te olugu yere le boro.

Mogɔjuguw ta kow koni temena ne ta faamuri kan!

17 Yala can lo ko mogɔjuguw ta fitina be faga joona wa?

Yala can lo ko cenri be se o ma wa?

Yala can lo ko Ala ta jusugban be se olugu fana ma wa?

18 Wagati juman le o be ke i ko binjalan, fono be min ta,

walama i ko binpaga, sanfono be taga ni min ye?

19 A fɔra ko Ala bɛna mɔgɔjuguw ta kojugu hake
bɔ o ta denw na;

Ala tun ka kan k'a bɔ olugu yere le ra, janko o
y'a silɔn!

20 Olugu yere le tun ka kan ka o ta halakiri ye o
ɲa ra!

Ala ta jusugban tun ka kan ka ben olugu yere le
kan!

21 Ni o tɛ ni olugu yere ta wagati dafara ka ban,
o bɛ taga ka o ta somɔgɔ minw to o kɔ, o ta mun
le bɛ o ra tuun?

22 Mɔgɔ tɛ se ka lɔnni yira Ala ra,
sabu ale le bɛ hali sankolokɔnɔfɛnw ta ki-
titigɛbaga ye.

23 Mɔgɔ dɔ bɛ sa ni a farisogo barakaman ye,
a ɲasumanin ni a laganfiyaninba bɛ sa.

24 O y'a sɔrɔ a tɔrɔninba lo, a garagaw bɛɛ ye
turu ye,

a kolow bɛɛ fara sɔnbɛ ra.

25 Mɔgɔ dɔ wɛrɛ jusu kasinin bɛ sa;
ale si bɛɛ ra, a ma hera nɛnɛ ka ye fiyewu.

26 Nka o mɔgɔ fla bɛɛ bɛ don kaburu ra,
tumuw bɛ don o fla bɛɛ ra!

27 Ayiwa, ne ka aw ta miiriya lɔn yere le;
aw bɛ ne tɔɲɔra ni dabari minw ye, ne ka o lɔn.

28 Aw b'a fɔ ko: «O mɔgɔba ta so bɛ min sisan?
O mɔgɔjugu tun siginin bɛ so min kɔnɔ, o bɛ
min?»

29 O tuma aw ma yaalabagaw ɲininka wa?
Olugu ka ko minw kɔrɔsi, k'a lakari, aw ye o jate
mina!

³⁰ Cenrilon na, foyi te se kojugukebaga ma!

Ala ta dimilon na, a be bosì!

³¹ Jon le be se ka lo a na korò k'a jaraki?

Jon le bena a ta kojugu juru sara a ra?

³² O b'a su ta ka taga ni a ye kaburulo ra,
ka o janto a ta kaburu ra.

³³ Kaburu bogokuruw be fiyɛnya a kan;
jama caman be tugu a su kò,
mogò caman fana be bla a na ka taga.

³⁴ Ayiwa, aw be se ka ne jusu saaro ni nin kuma
gbansanw ye cogo di?

Aw ka kuma o kuma ke ka ne jaabi, o beɛ ye
mogolafirikumaw le ye!

22

*Elifazi ta ladirikan sabanan: Ayuba ka fagan-
tanw tɔɔɔ*

¹ Ayiwa, Elifazi min be bo Teman, ale ka kuma
ta tuun k'a fo Ayuba ye ko:

² Adamaden be se ka mun le na Ala ye?

Mogò hakiriman be fen na a yeɛ le ye!

³ Ni ele terenna, Sebɛɛtigi Ala ta mun le be o ra?

Ni ele jusukun gbenin lo, ale Ala ta nafa juman
le be o ra?

⁴ Yala Ala be son ka i jaraki i ta Alanasiran koson,
walama ka kiti ben i kan wa?

⁵ I ta juguya le ka ca,

dan te i ta terenbariyakow ra fana!

⁶ I tun be i balemaw borofenw mina o ra k'a sorò
o ma juru ta i fe;

i tun bε o ta faniw bɔsi o ra ka o fari lakolon to*.

⁷ I tun tε ji di minlɔgɔtɔw ma,

i tun bε ban ka domuni di kɔngɔtɔw ma.

⁸ I tun ka jamana labla mɔgɔ jusu farimanw le
ye;

ni mɔgɔ min ko tun diyara i ye, i bε o sigi
kuntigiya ra.

⁹ I tun bε muso cε saninw borolakolon gbɛn ka
taga,

ka feritaw bεε jigi tigε pewu!

¹⁰ O le kosɔn, janw lara ka i lamini fan bεε ra;
siranyakow bε i ja tigε.

¹¹ I ma nin dibibaw ye wa,
ani nin jiba minw ka i datugu?

¹² Yala Ala tε san fε sankolo ra wa?
Sankolo lolow fε fɔ san fε, o yɔrɔ ka jan cogo
min na!

¹³ Ele belen b'a fɔra ko: «Ala bε mun le lɔn?
Yala a bε se ka to sankaba dibi ra yi ka mɔgɔ ta
kiti tigε wa?»

¹⁴ Sankabaw k'a dogo, a tε foyi yera!
A bε yaala sankolo sanfeyɔrɔw le kunna yi.»

¹⁵ Yala i b'a fε ka sirakɔrɔ le ta wa,
kojugukebagaw tɛmɛna sira min fε?

¹⁶ Olugu tagara k'a sɔrɔ o ta wagati tun ma se;
o jigi tagara i ko kɔji bε woyo ka taga cogo min
na.

¹⁷ O tun b'a fɔra Ala ma ko: «I bɔ an kɔrɔ,
Sebɛstigi Ala bε se ka mun le kε an ye?»

---

* **22:6** 22.6 O kumaw fɔra ka kapa ni Ala ta sariya ye: Bɔri
22.25-26; Sariya 24.6,12-13,17.

18 K'a soro ale Ala le tun ka o ta bonw fa
fennumanw na!

Mogojuguw ta kow koni temena ne ta faamuri
kan!

19 Mogō terenninw bena o ye ka ninsondiya;
mogō jarakibariw bena o logobo, ko:

20 «Minw tun wurira an kama, yala olugu ma
halaki wa?

O borofen min o min tun tora o ko, yala tasma
ma o bee domu wa?»

21 O ra, sabari ka son Ala ta ma, janko i ye hera
soro;

ni o kera, i bena hera soro tuun.

22 A to Ala darakumaw ye i karan;
a darakan mara i jusukun na.

23 Ni i ka seko ka na Sebetigi Ala fe, a bena i sigi
i cogokoro ra;

ni o kera, i bena kojugu mabo i ta so ra.

24 I ta sanin firi dugu ma!

I ta Ofiri sanin† firi koda kabakuruw ce ra!

25 Ni o kera, Sebetigi Ala bena ke i ta sanin ye,
a bena ke i fe warigbe camanba ye.

26 O tuma, Sebetigi Ala ko bena diya i ye ka teme
fen to bee kan;

i bena se ka i ja korota Ala fan fe.

27 I bena a daari, a fana bena i jaabi;

i ka dajuru minw ta a fe, i bena o dafa.

28 Ni i ka ko o ko latige, o bee be ja i boro.

Yeelen bena manamana i temesira bee kan.

29 Ni mogō do ka ben, ele le bena o tigi lawuri;

† 22:24 22.24 Ofiri jamana ta sanin tun ye sanin bee ra
numanman ye (Masacew folo 9.28).

sabu Ala be mogo majigininw dema.

³⁰ A bena hali mogo jarkininw bosi;

a be o bosi ele boro ta kewale saninmanw le sababu ra.

23

Ayuba ta jaabi: Mogo te Ala yoro lon

¹ Ayuba ka Elifazi jaabi ko:

² Hali bi ne ta dimi be juguya ka taga a fe;
a boro be do le farara ne nunakan kan.

³ E, ni ne tun k'a yoro lon!

Ni ne tun be se ka se fo a sigiyoro ra!

⁴ Ne tun bena taga kuma a na koro ka ne ta jo
yira;
ne tun bena ne ta josorosababu caman soro k'a
fo a ye.

⁵ A tun bena ne jaabi ni min ye, ne tun bena o
lon;
ne tun bena a ta fota men.

⁶ Yala a tun bena a ta fanga bee le ta ka kuma ka
kiti ben ne kan wa?

Ɔn-ɔn, a tun bena a janto ne ra ka ne lamɛn.

⁷ A tun bena a lon ko mogonuman do le be kuma
kera ni a ye;
ne tun bena bosi ka bo ne ta kititigebaga boro
pewu!

⁸ Nka ni ne ka taga tereboyanfan na, a te yi,
ni ne ka taga terebenyanfan na, ne t'a ye.

⁹ Yala a boro degunin lo baara do ra sahiliyanfan
na, o koson ne t'a yera wa?

Yala a dogonin be woroduguyanfan le ra, o koson ne ja te se ka la a kan wa?

¹⁰ Nka o bee n'a, ta ne be sira min kan a ka o lon; ni a ka ne korobo ka ban, ne saninyanin bena bo i ko sanin.

¹¹ Sabu ne sen tugura a senna ko wagati bee; ne k'a ta sira tagama, ne ma jenge ka bo a kan.

¹² Ne ma ne yere mabo a kumakan na; a da ka kuma min fo, ne ka ne yere sago to yi ka o le ke.

¹³ Nka ni ale ka ko min latige, jon le be se ka o yelema?

Ni fen min k'a yere diya, a be o le ke.

¹⁴ A ka min latige ne ta ko ra, a bena o ke, ani a ka o jagonna ko caman were min mara ne ye.

¹⁵ O le koson, ne jigi tigera a ja koru; ni ne ka miiri nin kow ra, ne be siran.

¹⁶ Ala le ka ne baraka ban, Sebsetigi Ala le ka ne jigi tige;

¹⁷ dibi min be ne kan, o le ma kuma bosi ne ra; dibiba min ka ne datugu, o te.

24

Ayuba ta jaabi to: Ala te magojugu bosi

¹ Mun koson Sebsetigi Ala te wagati do latige kiti kama, k'a to Ala batobagaw ye o lonw ye?

² Mɔgɔw bɛ o mɔgɔɔɔgɔnw ta forow dancɛw
yelema ka dɔ fara o yere ta foro kan*;
o bɛ bɛganw sonya, ka bla o kɔ ka o gbɛn ka taga
ni o ye.

³ O bɛ feritaw ta fali mina o ra ka taga ni a ye;
o bɛ muso cɛ sanin ta misi mina a ra ka o ta juru
tonomasigi.

⁴ O b'a to fagantanw bɛ o ta sira bla, ka sira wɛrɛ
ta o pasiran kosɔn;
o b'a to jamana janibagatɔw bɛɛ bɛ kɛ dogo ye
o ja.

⁵ Janibagatɔw bɛ i ko kongofaliw bɛ kongo kɔnɔ
cogo min na;
dugugbɛda fɛ, janibagatɔw bɛ bɔ ka taga o ta
baara ra ka taga domuni jini;
o bɛ domuni sɔrɔ kongokolon yɔrɔw le ra k'a di
o ta denw ma.

⁶ O bɛ bɛganw ta bin kan kongo kɔnɔ,
ka mɔgɔjugu ta rɛzɛnmɔw tige a ye.

⁷ O fari lakolon bɛ la su fɛ, sabu fani tɛ o boro,
birifani tɛ o fɛ ka o yere datugu nɛnɛ ra.

⁸ Sanji sumanin min bɛ ben kuruyɔrɔw ra, o bɛ
o bugɔ ka o jigi;
dogoyɔrɔ tɛ o fɛ minkɛ, o bɛ dɛn fara dɔ kɔrɔ.

⁹ Mɔgɔjuguw bɛ feritanin bɔsi a bamuso boro
fanga ra,

---

* **24:2** 24.2 Ka kapa ni Izirayelimɔgɔw ta sariya ye, dan minw tun sigira forow cɛ, mɔgɔ si tun man kan ka o danw yelema (Sariya 19.14; Oze 5.10; Zanaw 22.28).

o be ɲanibagato borofen mina a ra ka o ta juru tonomasigi.

10 O te fani si to o boro; o fari lakolon le be yaala. O be o jagboya ko o ye simansiriw ce foro kono k'a soro o kongoto lo.

11 Olugu le be oliviye turu bo turuboyorow ra o matigicew ye; o be o ta rezen congɔ ka rezenji bo o ye, k'a soro olugu yere minlogoto lo.

12 Mogo minw be fagara toro boro, olugu kasikan be bora dugu kono; mogo jusukasininw be kulera, nka o ko benbari minw be kera o ra, Ala te o si jatera.

13 O mogow tana ye tere yeelen ye; o te Ala ta siraw jate, o te a ta siraw tagama.

14 Mogoƴagabaga be wuri dugugbeda fe, a be ben ɲanibagato fagantan kan ka a faga; ni su kora, a be yeɓema ka ke son ye.

15 ɲenɲakebaga ɲa be terebenda le korosira; a b'a fo ko: «Mogo si ɲa te ne ra!» A b'a kun datugu ni fani do ye.

16 Mogo dow be bondaw kari su fe dibi ra; nka tere fe, o be o yere datugu bon kono ka to yi; o te tere yeelen fe fiyewu.

17 O mogow bee fe, sogomada be i ko saya dibi; sabu saya dibi ta jatige ye min ye, o ka o silon.

18 Nka aw b'a fo ko:

«Mogɔjugu ka fiyen; ni a blara ji kan, ji be taga ni a ye.

O ta yorow beɛ danganin lo jamana kɔnɔ;
a tɛ se k'a ta rezenforo sira ta tuun!

¹⁹ Tere ni fundenin be bugun latunu cogo min na,
kaburu dibi be jurumunkebaga latunu o cogo le ra.

²⁰ A bɔra muso min kɔnɔ, o be jina a kɔ,
kaburu tumuw b'a ke o sago ye;
mogɔ si hakiri tɛ to a ra tuun.
Mogɔjugu laban be kari ka ben i ko yiri.

²¹ «Ale le tun be muso denworobariw, muso denntanw borofenw mina o ra;
a tun tɛ muso ce saninw minako ja fana!

²² Nka Ala le be mogɔ farimanw gben a ta
sebagaya baraka ra;
ni ale wurira, olugu tɛ la o yere ta adamadenya
ra tuun.

²³ Ala be o to yi, o b'a miiri ko o be hera ni
laganfiya ra,
nka a ja be o temesiraw korosira.

²⁴ O tun korotara ka wagati donin doron le ke,
o kɔ, o be tunu;
o be ben i ko yirifiyeren be ben cogo min na,
o be tige ka ben i ko siman be tige cogo min na.»

²⁵ Jon le be se k'a fo ko ne ka faninya le fo, ko a
tɛ ke ten?
Jon le be se ka ne ta kuma sosɔ?

25

Bilidadi ta ladirikan sabanan: Adamaden tɛ se ka saninya

¹ Bilidadi min be bo Suwa, ale ka kuma ta tuun k'a fo Ayuba ye ko:

² Kuntigiya ni jatige, o ye Ala ta ye;
a be hera sigi sankolo konoyorow ra.

³ Yala a ta kerekesjamaw jateda be se ka lon wa?
Jontigi le be yi, ko a ta yeelen te sera min ma?

⁴ Adamaden be se ka teren cogo di Ala na korow?
Adamaden, muso ka min woro, o be se ka saninya cogo di?

⁵ A fe, hali karo gbenin te Ala na korow,
lolow belen saninyanin te a na korow,

⁶ janko ka n'a fo mogow min te foyi ye ni tumu te,
adamaden min ni tononko bee ka kan.

26

Ayuba ta jaabi: Mogow te Ala ta kow faamu

¹ Ayuba ka Bilidadi jaabi ko:

² E, ele koni ka mogow barakantan demecogo lon
yere le kosebe!

Se te mogow min ye, ele be se o demecogo ra de!

³ Ele ka hakirintanw ladicogo lon de!

I k'a yira ko i hakiri ka bon yere le!

⁴ O tuma ele be nin kumaw fora jontigi le ma?

Jon le ka nin kumaw don i da ra?

⁵ Mogow saninw jaw be yereyerera
kogoji ni a konofen jukoro.

⁶ Lahara so dayelenin lo Ala na korow;
lahara dibi yoro si dogonin te Ala ma.

⁷ Ala le ka sahiliyanfan sankolo bla yoro lakolon
kunna;

a ka dugukolo dulon, k'a soro foyi m'a mina ka lo.

⁸ A be jiw lajen a ta sankabaw konɔ, nka sankabaw te faran ji baraka koson.

⁹ A be a ta sankabaw yerege a ta masasiginan kunna, ka o ke k'a ta masasiginan datugu.

¹⁰ A ka tagamasiyen koorinin do ke kogoji kan, ka o ke yeelen ni dibi dan ye.

¹¹ Ni a songora, sankolo jusiginanw dabari be ban fo o be yereyere.

¹² A be kogoji lamaga ni a ta sebagaya ye, a be kogoji danfen barakaman* halaki ni a ta lonniya ye.

¹³ A ta fonɔ be sankolo fiye k'a gbe, a boro be sa belebele boribagato† sogo.

¹⁴ Ayiwa, ni nin ye Ala ta kow be ra fitiniw ye, an toro be min men nin kow ra, ni o ye a mankan fitini doron le ye, o tuma ni a nana a ta sebagaya yira i ko sanperen mankan, jon le bena se ka o faamu?

27

Ayuba ta jaabi to: Ne ma jaraki

¹ Ayiwa, Ayuba ka do fara a ta kuma kan, k'a fo ko:

---

* **26:12** 26.12 Min fora kogoji danfen barakaman ta ko ra aw ye o fe: 7.2. † **26:13** 26.13 O sa belebele boribagato ko fora fana Ezayi 27.1 ra.

² Ne be kari Ala janaman togo ra, ale min ka jo
bosi ne ra,

Sebetigi Ala min ka ne jusu kasi,

³ ko fo ka taga ne nin mina ne ra,

Ala ta nenekiri min be bo ne nunwo fe, fo ka taga
o lalo,

⁴ kumajugu tena bo ne da ra,
ne nenkun tena janfakuma fo.

⁵ Ne koni te se ka jo di aw ma fiyewu!

Fo ka taga ne sa, ne tena ne yere jaraki!

⁶ Ne lara a ra ko ne terennin lo, sigiya te o ra, ne
fana te bo o kan fiyewu;

ne jusukun ma ne jaraki foyi ra ne si bee ra.

⁷ Ala ye ne jugu ke i ko a be mogojugu ke cogo
min na;

mogo o mogo be wuri ne kama, a ye o tigi ke i ko
a be kojugukebaga ke cogo min na!

⁸ Jigi juman le bena to Alapasiranbari fe tuun,
ni a ta wagati nana ban,

ni Ala k'a nin mina a ra?

⁹ Ni degu sera a ma,

yala Ala bena a kulekan lamun tuun wa?

¹⁰ Yala Sebetigi Ala ko bena se ka diya a ye ka
tame fen to bee kan tuun wa?

Yala a bena to ka Ala wele tuun wagati bee wa?

¹¹ Ayiwa, ne bena aw karan Ala ta se bagaya ra,
ne tena Sebetigi Ala ta kow dogo aw ma.

¹² Aw bee ka o kow ye kosebe;

o tuma mun le be aw blara nin kumakolonfo ra?

¹³ Ayiwa, mogojugu ninyoro fe nin ye Ala fe;

mɔgɔ hinabari ta sɔrɔta ye nin ye Sebɛɛtigi Ala
fɛ*:

14 Hali ni a ka den caman sɔrɔ, o bɛɛ bɛ faga ni
kɛrɛkɛmuru ye;

a ta durujaw si tena domuni sɔrɔ ka wasa.

15 Ni a ta mɔgɔ min o min ka to a kɔ, banajugu
bɛna o faga;

a ta firiyamusow fana tena se k'a su kasi.

16 Hali ni a ka wari sɔrɔ caman k'a lajɛn i ko
kɛnkɛn,

hali ni a ka faniw sɔrɔ caman k'a ton jɔgɔn kan
i ko bɔgɔ,

17 ale kɔni bɛna a ton jɔgɔn kan, nka mɔgɔ
terennin dɔ le bɛna o faniw don;

o wari bɛna kɛ mɔgɔ jarakibari dɔ le ta ye.

18 A ka bon min lɔ, o ye tumuforogo le ye;
a bɛ i ko forokɔrɔsibaga ta gbata.

19 A waritigiraman bɛ la ka sunɔgɔ, nka o ye a ta
wagati laban le ye;

sabu ni a nana a ja yɛɛ, a tɛ foyi ye tuun.

20 Balahu bɛ bara ka ben a kan, i ko jiba min bɛ
mɔgɔ ta;

sanfɔnɔ bɛ taga ni a ye su fɛ.

21 Terebɔyanfan ta fɔnɔ gbanninman b'a sama
ka bɔ a sigiyɔrɔ ra,

ka taga ni a ye.

---

* **27:13** 27.13 Nin kuma minw fɔra nin yɔrɔ ra 13-23, o bɔra
Ayuba tericɛw ta kumacogo le fɛ. O kosɔn dɔw b'a miiri ko nin
yɔrɔ ye Sofari ta ladirikan sabanan le ye.

22 Ala b'a bon, hali a te hina a ra;
ale kɔni be bori le ko a b'a yere kisi.

23 O be tegerɛ fɔ a benko kosɔn;
o b'a sigiyɔrɔ flɛ ka kabakoya a ra fɔ ka filen fiye!

28

Alaɲasiran le ye hakiritigiya ye

1 Warigbe bɔyɔrɔ be yi,
sanin fana be ko k'a woloma yɔrɔ min na, o yɔrɔ
be yi.

2 Nege be bɔ dugukolo jukɔrɔ;
o be kabakuru yeele ka siranɛge bɔ a ra.

3 Mɔgɔw be dibi yeɛma k'a ke yeelen ye;
o be sogiri ke dugukolo jukɔrɔ ka se fɔ yɔrɔjan,
ka lulu dogoninw jini dugukolo dibi ra, dibifinba
ra yi.

4 O be dingaw sozi k'a yɔrɔ janya mɔgɔw
sigiyɔrɔw ra,
mɔgɔ si te tɛme yɔrɔ minw na;
o be dulon ka to ka fifa o dingaw kɔnɔ yi, o ni
mɔgɔ si yɔrɔ ma surun.

5 Adamadenw ta baro be sɔrɔ dugukolo min na,
o be o dugukolo jukɔrɔyɔrɔw le karikari,
k'a ke i ko tasuma ka fen min jeni.

6 Dugukolo kabakuruw le ye safiri luluw
sɔrɔyɔrɔ ye,
ani saninbuguri.

7 Dugaw te o yɔrɔ sira lɔn,
sogodomukɔnɔw ja ma la o yɔrɔ kan ka ye.

⁸ Kongosogo fagamaw sen ma se yi folo;
jara ma se o yoro ra ka ye.

⁹ Mogoɔw be taga ben faragbelenw kan ka o sozi,
ka kuruw sozi ka se fo o liliw ma.

¹⁰ O be dingaw sozi faraw jukoro;
o na be dugukolo jukoronaforow bee ye.

¹¹ O be jisiraw gberen,
ka bo ni fen dogoninw ye kene kan.

¹² Nka hakiritigiya be soro min le?
Faamuri hakiri be yoro juman le?

¹³ Adamaden t'a nafa lon,
sabu a te soro dunupa ra mogo panamanw ce ra
yan.

¹⁴ Ji dunba ko: «A te ne kono!»
Kogoji ko: «A te ne fe!»

¹⁵ Mogo te se k'a falen sanin yereworo ra,
mogo te se k'a san ni warigbe ye.

¹⁶ A te se ka suma ni Ofiri sanin ye,
walama ni onikisi lulu songobelen ye,
walama ni safiri lulu ye.

¹⁷ Sanin walama dugalen te se ka suma ni a ye;
mogo te se k'a falen saninminan do ra, hali sanin
nuginin.

¹⁸ Korayi lulu ni zasipe lulu togo yere te se ka fo
a koro;
hakiritigiya nafa ka bon ni lulu songobelen
suguya bee ye.

¹⁹ Etiyopi jamana ta topazi lulu te se ka suma ni
a ye,
sanin yereworo te se ka suma ni a ye.

20 Ayiwa, hakiritigiya be bo min le?
Faamuri hakiri soroyoro be min le?

21 A dogonin lo danfen ninman bee ma,
sanfekonow te se k'a ye.

22 Lahara dibi ni saya yere b'a fo ko:
«An toro k'a ko men doron le!»

23 Ala le k'a sira lon,
ale le k'a yoro lon;

24 sabu ale le be fleri ke ka se fo dununa danw
bee ma,
fen o fen be sankolo jukoro, a na be o bee ra.

25 Wagati min a ka fono baraka latige,
ka jiw hakeya latige,

26 wagati min a ka sanji ta sariya yira a ra,
ka sanmanamana ni sanperen temeyorow yira o
ra,

27 o wagati le ra a ka hakiritigiya ye k'a ko fo;
a ka hakiritigiya sigi k'a segesege kosebe.

28 O ko, a ko adamaden ma ko: «A fle, Matigi
nasiran, o le ye hakiritigiya ye;
ka i yere mabo kojugu ra, faamuri hakiri be soro
o le ra*.»

29

*Ayuba ta kumalaban: A k'a ta wagati
temeninw lakari*

¹ Ayiwa, Ayuba ka do fara a ta kuma kan tuun;
a ko:

² E, ni ne tun be se ka seko ka ke i ko ne tun be
cogo min na karo temeninw na,

---

* **28:28** 28.28 Nin kuma fora Zaburu 111.10, ani Zanaw 1.7; 9.10.

wagati minw na Ala tun b'a jantora ne ra,
³ wagati minw na Ala tun be a ta fitina mana ne
 kunna,
 k'a to ne ye tagama o yeelen na dibi ce ma!

⁴ O wagati ra ne tun be ne ta dunupalatige diya
 be le ra;

Ala ta jengonyanya nema tun be ne ta so kan,

⁵ Sebegtigi Ala tun be ni ne ye,
 ne ta denw tun be sigi ka ne lamini.

⁶ O wagati ra ne tun be ne sen ko nono ra*,
 oliviye turu tun be bo fara ra† ka woyo ne kere
 fe.

⁷ O wagati ra ni ne tun bora ko ne be taga dugu
 donda‡ ra,

ka taga sigi dugu jonyeyoro ra,

⁸ ni kanbelenw tun ka ne ye, o tun be seko ko fe,
 cekorobaw tun be wuri ka lo,

⁹ fagamaw tun be o ta kuma lalo,

ka o boro la o da ra, ka je.

¹⁰ Kuntigiw tun be o kumakan majigi,
 o nen be noro o da kon.

¹¹ Ni mogo o mogo toro tun ka ne lamen, o tun
 b'a fo ko ne ta pana;
 ni min o min ja tun ka ne ye, o tun be to ka ne
 ko fo,

---

* **29:6** 29.6 K'a sen ko nono ra, o koro ye ko misiw tun ka ca a fe. † **29:6** 29.6 Turu be bo fara ra, o koro ye ko a ta senefenw tun be ja kosebe. ‡ **29:7** 29.7 Dugu donda le tun ye dugu cekorobaw, ani a namogow ta jonyeyoro ye, ani barokeyo, ani kititigeyoro.

12 sabu ne tun be janibagato kasibagato bo a ta
 jani na,
 ani demebaga tun te ferita minw na, ne tun be
 olugu deme.

13 Mogo sabagaw sato tun be dugawu le ke ne ye;
 ne tun be muso ce saninw jusu diya.

14 Terenninya le tun ye ne kannaderege ye,
 ne ta can le tun ye ne ta deregeba ni ne ta
 jalamugu ye.

15 Ne tun kera fiyentow ta paden ye,
 ani senkelenw ta sen;

16 ne le tun ye fagantanw fa ye;
 hali ne tun te minw lon, ne tun be ne janto olugu
 ta kow ra k'a segesege.

17 Nka ne tun be kojugukebagaw dagbaga kari,
 ka o ta domuta sama ka bo o da ra.

18 O wagati ra ne tun b'a miirira ko ne bena sa
 hera ra ne ta somogow ce ra,
 ko ne si bena caya i ko kogjida kenken,

19 ko ne liliw bena sama ka taga se fo ji ma,
 ko gomiji bena jigi ne ta yiriborow kan su bee ra,

20 ko ne bena bonyakura soro tuma bee,
 ko ne ta kalan bena barakakura soro ne boro
 tuma bee.

21 O wagati ra mogow tun be ne makono janko
 ka ne lamen;
 o tun be je janko ka ne ta ladirikanw lamen.

22 Ni ne tun kumana ka ban, mogo si tun te ne
 soso;
 o tun be son ne ta kumaw bee ma.

²³ O tun be ne makono i ko sanji, i ko sanji laban,
i ko mogo minlogoto b'a da waga ka ji makono
cogo min na.

²⁴ Ni o jigi tun tigera, ne tun be o ninsondiya;
foyi tun te ne bari ka kopuman ke o ye.

²⁵ Ne le tun kera o ta pamogo ye, ne le tun be o
temesiraw yira o ra;
ne tun be o ce ra i ko masace min be a ta
kerেকেজama ce ra,
i ko min be mogo jusukasininw jusu saaro.

30

Ayuba ta kumalaban to: Kunu ni bi te kelen ye

¹ Nka bi koni, minw si ka dogo ni ne ta ye, olugu
le be yeroko ne ma,
ne tun te hali minw faw jate fen ye;
ne tun te son ka o bla ka taga ni ne ta wuruw ye
ka taga ne ta beganw korosi.

² O mogow baraka tun be se ka mun le na ne ye?
O baraka bee tun bannin lo ka ban.

³ Fagantanya ni kongo tun ka o nagasi,
o tun be yaala o kelen na kongokolonw konon,
yoro lakolonw, ani yoro cejuguw ra.

⁴ O tun be binkene tige tuw konon ka o jimi;
yirililnw le tun be o ta baro ye.

⁵ O tun ka o ghen ka bo o siginogonw ce ra;
mogow tun be kule ci o ko i ko sonw,

⁶ o tun be taga to dingakolonw le konon,
ani kuruwow, ani farawow konon.

⁷ Mogow tun be o kulekanw men yirituw ce ra;
o tun be taga ton nogon kan njanisunw ce ra.

⁸ O tun ka o mogokolonw,

ani o mɔgɔkunntanw gben le ka bo jamana kɔnɔ.

⁹ Ayiwa, bi o mɔgɔw le be ne tɔgɔ donna o ta
dɔnkiriw ra,
ka baro ke ne tɔgɔ kan.

¹⁰ O ka ne haramuya, fɔ o be o yere mabɔ ne ra.
O te sigiya hali ka daji tu ne ja ra;

¹¹ sabu Ala ka ne ta kalan juru foni, ka ne majigi;
mɔgɔw te o yere mina foyi ra ne ja kɔrɔ.

¹² Mɔgɔkolon caman wurira ka lo ka ne jaraki;
o b'a fe ka ne sen gbasi ka ne laben,
o be ben ne kan janko ka ne halaki.

¹³ O be ne temesira tige, sabu o be ne ta halakiri
le jini;
o be o ke o yere ma, hali mɔgɔ te o demɛ.

¹⁴ O be na ne ko i ko mɔgɔ minw ka woba bo
dugu kogo ra ka to ka don o fe;
o be to ka girin ka na kogo benninw kabakuruw
ce ra.

¹⁵ Balahu benna ne kan,
ne ta bonya tagara, i ko fɔnɔ be taga ni fen ye
cogo min na;
ne ta hera temena i ko sankaba be teme cogo min
na.

¹⁶ Sisan kɔni ne si beɛ banna,
jani benna ne kan.

¹⁷ Su fe, ne fari ta dimi be ne sɔgɔ fɔ ne kolow
ra;
dimi be ne baraka banna, a fana te malara ka ye.

¹⁸ Ala ka ne ta deregeba tufa k'a mina ni a baraka
beɛ ye,
ka ne ta derege kan ce.

19 A ka ne firi bɔgɔ ra;
ne kera i ko buguri ni bugurigbe.

20 E, Ala, ne be i wele ko i ye ne demɛ, nka i te
ne jaabi;
ne be lo i na korɔ, nka i be ne fle dɔrɔn le!

21 I te hina ne ra;
i be ben ne kan ka ne kere ni i yere boro baraka
ye.

22 I be ne sama ka ne bla fɔɔ na fe,
k'a to sanfɔɔ ye ne tufatufa ka taga ni ne ye fan
beɛ ra.

23 Ne yere k'a lon ko i be tagara ni ne ye saya le
ra,
ninmanfen beɛ tagayɔɔ ye yɔɔ min ye.

24 Nka yala sabaga man kan k'a boro korɔta ka i
daari wa?
Ni bonɔ sera mɔgɔ min ma, o man kan ka i wele
tuun wa?

25 Yala ne tun te kasira ni tow ye o ta wa-
gatigbelenw na wa?

Yala ne jusu tun te kasira fagantanw kosɔn wa?

26 Ne tun be kopuman makɔnɔna, nka kojugu
nana;
ne tun be yeelen makɔnɔna, nka dibiba nana.

27 Ne kɔnɔ gbannin lo tuma beɛ,
ɲani le sera ne ma.

28 Ne jusu kasinin le be tagama; tere yeelen te ne
ninsɔndiya tuun;
ne be wuri ka lo jama ce ra ka kule ko o ye ne
demɛ.

29 Ne kera kongowuruw balema ye,

ka ke kɔnɔsogolonw jɛnɔɔɔn ye* .

³⁰ Ne fari finna, k'a ja fɔ a bɛ tigɛtigɛ ka ben;
farigban bɛ ne fari jɛni fɔ ka se ne kolow ma.

³¹ Ne ta ɔni tɛ dɔnkiri wɛrɛ la ni sangadɔnkiriw
tɛ,
ne ta filɛn tɛ dɔnkiri wɛrɛ lamina ni sukasibagaw
ta dɔnkiriw tɛ.

31

*Ayuba ta kumalaban tɔ: Ayuba ka jo di a yɛrɛ
ma*

¹ K'a sɔrɔ ne tun ka layiri dɔ ta ni ne jadenw
ye,

ko ne ja kana sunguru flɛ ka jabo a fɛ.

² Ne ninyɔrɔ bɛna ke mun le ye san fɛ Ala fɛ?

Ne ta sɔrɔta bɛna ke mun le ye Sebɛɛtigi Ala fɛ
sankolo ra?

³ Yala cɛnri ma labɛn kojugukɛbagaw le kama
wa?

Minw bɛ terenbariyakow kɛ, bɔnɔ ma labɛn
olugu le ye wa?

⁴ Yala Ala tɛ ne tagamacogo yera wa?

Yala a tɛ ne sentako kelen kelen bɛɛ jatera wa?

⁵ Yala ne tagamana janfa sira kan ka ye wa?

Ne sen teliyara ka don nanbarako dɔ ra ka ye
wa?

⁶ Ala ye ne suma ni sumanikenan terennin ye;
a bɛna a lɔn ko ne jusukun gbɛnin lo.

⁷ Ni a kɛra ko ne sen jɛngɛra ka bɔ sirajuman
kan,

---

* **30:29** 30.29 Kongowuruw ni kɔnɔsogolonw bɛ kasi o kelen na kongokolon kɔnɔ cogo min na, Ayuba ko ale fana ta kera ten.

ne ja ka min ye, ni ne jusukun ta miiriya tugura
o le ko,
ni a kera ko ne borow ka kewale do ke min ka
ne lanogo,

⁸ o tuma ne ye siman dan, nka mogo were y'a
domu,
walama o ye ne ta siman falenninw bee bon ka
bo yi!

⁹ Ni a kera ko walimuso do ka ne nega ka ye, ka
ne jusukun yelama,
ni ne tagara den ne mogogogon ta luda ra k'a
muso konu,

¹⁰ o tuma Ala y'a to ne muso ye mugu si ce were
ye,
ce werew ye la ni a ye!

¹¹ Sabu o ye maroyako le ye;
terenbariyako do lo min kiti ka kan ka tige.

¹² Tasma lo min be mogo jeni ka taga ni i ye fo
lahara dibi ra;
o ko be se k'a to ne ye bono ne ta sorota bee ra.

¹³ Ni a kera ko ko do tun donna ne ni ne ta jonce,
walama ne ta jonmuso ce,
ni ne banna ka lo a ra ko jo b'a fe,

¹⁴ o tuma ni Ala nana o kuma lawuri, ne bena a
ke di?

Ni a nana ne jininka o ko ra, ne bena a jaabi ni
mun ye?

¹⁵ Min ka ne ke mogo ye ne bamuso konu, yala
ale le ma olugu fana ke mogo ye wa?

Ale kelen le ma an fla bee ke mogo ye an
bamusow konu wa?

16 Yala dεεεbagato ka ne daari ka ye, ne banna
k'a sɔn wa?

Yala muso cε saninw ka o ja lo ne ra ka dεε, ne
ma o dεmε wa?

17 Yala ne ka ne ta domuni kε ne kelen na,
ka ban ka feritaw sɔn wa?

18 Kabini ne kanbelenman, feritaw mɔna ni ne
ye, ka ne kε i ko o fa;

kabini ne worora, ne bε muso cε saninw ladon,

19 Yala ne derira ka mɔgo do ye fani tε min fε,
walama ka fagantan do ye birifani t'a boro,

20 ni ne ma ne ta sagaw ta sagasifani do don o
tigi ra ka nεnε bo a ra,

k'a to a ye dugawu kε ne ye wa?

21 Ni a kera ko ne boro sera ferita do ma ka ye,

k'a sababu kε ko kititigεbagaw ye ne teriw ye,

22 o tuma ne boro ye tige ka bo ne kamankun na,
ne borokan ye kari ka tige ka bo ne nɔngɔn na!

23 Sabu ne bε siran Ala ta cenri ja,

ne tε se ka foyi kε a ta masaya nɔɔro ja kɔro.

24 Yala ne ka ne boromala sanin ma wa?

Yala ne k'a fo sanin yerεworo ma ko: «Ne jigi ye
ele le ye» wa?

25 Ne borofenw, ne yerε boro sera ka naforo min
soro,

yala ne ninsondiyara o caya koson wa?

26 Yala ne ka tere manamanato fle,

walama ka karo ni a ta nɔɔro tagato fle,

27 k'a to ne jusukun ye ne lafiri,

k'a to ne ye ne boro la ne da ra o fenw togo ra
ka o bato wa?

28 O ko fana tun bεna kε terenbariya do ye min
kiti ka kan ka tige,

sabu ne tun bɛna Ala janfa, Ala min bɛ san fɛ.

29 Yala ne ninsɔndiyara ne kɔninyabaga ta bɔnɔ
kosɔn ka ye wa?

Yala ne panpanna ka jagari, ko kojugu dɔ k'a
sɔrɔ wa?

30 Ne min tun tɛ sɔn ne da ye jurumun kɛ,
ka mɔgɔ danga janko a ye sa!

31 Lonan minw tun bɛ jigi ne ta so, yala olugu tun
tɛ to k'a fɔ wa, ko:

«Jɔntigi le ma sogo domu a fɛ ka fa k'a ye?»

32 Lonan si tun tɛ si kɛnɛ ma;
ne ta lu dayɛlɛnin tun lo lonanw ye tuma bɛɛ.

33 Yala ne ka ne ta hakekow dogo i ko adamaden
tɔw wa?

Ne ka terenbariyakow dogo ne jusukun na wa?

34 Yala jama pasiran kosɔn,
walama ne ta mɔgɔw ta mafiyɛnyari jatige kosɔn,
ne jenin tora ko dɔ kan, ne ma sɔn ka o bɔ kɛnɛ
ma wa?

35 E, ne bɛna lamɛnbaga sɔrɔ min sa?

O le ye ne ta kumalaban ye.

Sebɛɛtigi Ala ye ne jaabi,
ne kɛrɛbaga Ala ye ne ta jarakirisɛbɛ kɛ!

36 Ne bɛna o la ne kamankun kan,
ka o siri ne ten kan i ko masafugula.

37 Ne ka sentako da min kɛ, ne bɛna o bɛɛ fɔ a
ye;

ne bɛna gbara a ra i ko fagamaden.

38 Ni a kɛra ko ne ta forow bɛ kulera ka ne jaraki,
ni walanw bɛ kasira ne kosɔn,

³⁹ ni a kera ko ne ka foro baardenw toɔɔ,
ka forow simanw domu k'a soro ne ma olugu
sara,

⁴⁰ o tuma njanw le ye falen siman no ra,
binjuguw ye falen siman no ra.

Nin ye Ayuba ta kumaw laban ye.

Elihu ta ladiri

32

(32-37)

*Elihu ta ladirikan folo: Elihu k'a ta kuma fokun
yira*

¹ Ayiwa, i n'a fo Ayuba tora a ta miiriya kan ko
ale terennin lo, a terice saba ka kuma dabra ni a
ye.

² O tuma, Barakeli min ye Buzi ta somogo do
ye, ni a be bo Ramu ta gba ra, ale dence Elihu
dimina kosebe. A dimina Ayuba koro kosebe,
sabu Ayuba tun b'a yere jatera mogo terennin
ye fo ka Ala jaraki. ³ A dimina Ayuba terice
saba fana koro kosebe, sabu olugu tun ma kuma
panaman soro ka Ayuba jaabi, nka o bee n'a ta,
o tun b'a jarkira. ⁴ Ayiwa, i n'a fo o bee tun ka
koro ni Elihu ye, Elihu tun lora ka o makono folo,
ka soro ka kuma ni Ayuba ye. ⁵ Nka Elihu nana
a ye ko kuma panaman te bora o ce saba si da ra
tuun minke, a dimina kosebe.

⁶ Barakeli min ye Buzi ta somogo ye, ale dence
Elihu ka kuma ta o le ra; a ko:

Ne ye denmisen ye, aw ye cekorobaw ye,
o koson sigiya tun be ne ra,

ne tun be siranna ka ne ta lonta fo aw ye.

⁷ Ne tun b'a miirira ko aw minw korora, ko aw
bena kuma,

ko aw sancamantigiw bena hakiritigiyakuma fo.

⁸ Nka can ra, hakiri min be adamaden konɔ,
Sebestigi Ala ta nin min b'a konɔ, o le be faamuri
di a ma.

⁹ Ka san caman sorɔ, o te mogɔ ke hakiritigi ye;
cekorobaya t'a to mogɔ ye can sira faamu.

¹⁰ O koson ne ko i ye ne lamɛn,
ne fana bena ne ta lonta yira i ra.

¹¹ Ayiwa, ne tun be aw ta kuma makonona;
ne ka ne toro malɔ ka aw ta kumafocogow lamɛn,
k'a to aw ye kuma fo ka taga se aw ta miiriya
dan ma.

¹² Ne ka ne hakiri sigi ka aw ta kumaw lamɛn
kosebe,

nka aw si ma se ka Ayuba ta jaraki yira a ra;
aw si ma se k'a ta kuma kosegi a ma.

¹³ O beɛ n'a ta, aw kana a fo ko: «An kera
hakiritigiw ye!

Ala yere le bena a yira a ra ko a firira, mogɔ te!»

¹⁴ Ayuba ma a ta kumaw fo k'a nasin ne ma;
ne tena a jaabi ni aw ta kumaw jogon ye.

¹⁵ Ayiwa, kuma benna o kan, jaabi ma sorɔ o fe
tuun,

kuma te o da ra tuun!

¹⁶ Ne ka o makonɔ, nka i n'a fo o te kumana tuun,
i n'a fo o ka kuma lalo, jaabi te o fe tuun,

¹⁷ o ra ne fana bena kuma;
ne fana bena ne ta lonta yira.

- 18 Ayiwa, kuma caman le be ne fe,
ne jusu gbannin lo, ne korotora ka kuma.
- 19 A be i ko minnifen fariman do le be fununa ne
konɔ,
i ko minnifen fununin b'a fe ka forogokura min
faran.
- 20 O ra ne bena kuma ka ne yere sorɔ;
ne bena ne da yele ka i jaabi.
- 21 Ne tena kuma ka mogɔ bo mogɔ ra,
ne tena kuma ka mogɔ si malasa;
- 22 sabu ne te se mogomalasa ra;
ni ne ka o ke, ne Danbaga bena ne ta ka bo yi o
yorɔnin bee ra.

33

Elihu ko Ala be mogɔ karan tɔrɔ sababu ra

- 1 Ayiwa, sisan, Ayuba, ele ye ne ta kuma lamɛn!
I toro malɔ ne ta kumaw bee ra!
- 2 A fle, ne bena ne da yele sisan,
ne nenkun bena lamaga ne da konɔ ka kuma.
- 3 Terenninya min be ne jusukun na, ne bena
kuma ka kapa ni o le ye,
lonniya min be ne fe, ne da bena o le fo k'a gbeya.
- 4 Ala Nin le ka ne ke mogɔ ye,
Sebeetigi Ala dafɔrɔ le be ne panamanya.
- 5 Ni i be se ka ne jaabi, i ye ne jaabi;
i yere laben, i ye lo ne ja korɔ ka i ta fo!
- 6 A fle, ne ni ele bee ka kan Ala ja korɔ;
sabu ne fana danna ni bogɔ le ye.
- 7 O ra i man kan ka siran ko ne bena i ja tige,
ne fana te se ka ne ta fanga sigi i kunna.

⁸ I ka kuma dɔ fɔ, ne toro ka o men;
ne yere ka i kumakan men.

⁹ I ko: «Ne saninyanin lo, hake te ne ra,
ne jusukun gbenin lo, ne ma terenbariyako ke!

¹⁰ Nka o bee n'a ta, Ala belen be ne jarakiyoro
jinina;

a be ne jatera a jugu dɔ ye.

¹¹ A ka ne sen don negejoro ko ra,
a be ne tagayoro bee korosi.»

¹² Ayiwa, ne be i jaabi ko jo t'i fe o ra,
sabu Ala ka bon ni adamaden ye.

¹³ Mun koson i b'a fe ka siyen ta ni a ye
ko a te a ta koketaw kekun nafora mogɔ ye?

¹⁴ Ala be kuma mogɔ fe cogo dɔ ra bi,
ka kuma a fe cogo were ra sini, nka mogow le te
a korosi.

¹⁵ A be kuma mogɔ fe siko ra, a be ko dow yira a
ra su fe,
tuma min na mogɔ be sunogɔ fɔ ka jina a yere
ko,

tuma min na a lanin be sunogɔ ra a ta lanan kan.

¹⁶ O wagati le ra, a be mogɔ torow dayele k'a son
hakiri ra,

k'a karan kosebe;

¹⁷ janko ka adamaden mabo a ta kewalejuguw ra,
janko ka mogɔ kisi yerebonya ma,

¹⁸ janko k'a kisi kaburu ma,
k'a nin kisi taman ta fagari ma.

¹⁹ Ayiwa, Ala be bana ta dimi fana ke ka mogɔ
koro, k'a lanin to a ta lanan kan;

o wagati le ra, a tigi kolow be to ka yereyere tuma
 beɛ dimi boro;

20 domuni te diya a da ra tuun,
 a ta miiriya te ke domuni dimanw si kan tuun.

21 A be fasa k'a fari beɛ bo a ra pewu;
 a kolow tun te ye, nka sisan o beɛ be bo kene ma.

22 O wagati b'a sorɔ a si surunyara kaburu ra,
 o y'a sorɔ a nin lablara ninminameleke ye ka
 ban.

23 Nka ni a kera ko meleke soronarikɛbaga do b'a
 korɔ,

hali ni o meleke jogonna kelen le ka sorɔ meleke
 waga kelen ce ra,

min b'a temesira yira a ra,

24 ni o ka makari a ra, k'a fo Ala ye ko:

«A kisi janko a kana jigi kaburu konɔ,
 sabu ne k'a kunmabosara sorɔ,»

25 o tuma a fari be keneya ka ke i ko a den-
 misenman ta,

a be sekɔ ka ke i ko a kanbelenman tun be cogo
 min na.

26 A be Ala daari, Ala be son a ta daariri ma;

a be taga lo Ala na korɔ ka pagari,

sabu Ala le be mogɔ ta terreninya kosegi a ma.

27 O tigi be donkiri la mogow na korɔ k'a fo ko:

«Ne tun ka jurumun ke, ne tun ka can sira bla,
 nka ne tun ka kan ni min ye, Ala ma o ke ne ra.

28 A ka ne nin kisi janko ne kana jigi kaburu
 konɔ;

o ra ne bɛna to si ra, ne bɛna to yeelen na belen!»

29 Ayiwa, Ala le be nin kow beɛ ke adamaden ye;

a b'a ke sipaga fla, a b'a ke sipaga saba,
³⁰ janko ka mogo nin bosi kaburu ma,
 janko a ye to yeelen na ni mogo janaman tow
 ye.

³¹ Ayiwa, Ayuba, i janto ne ta kuma ra k'a lamen!
 Ele ye je, k'a to ne ye kuma!

³² Nka ni kuma be i fe ka ne jaabi, o fo!
 Kuma, sabu ni i ka jo soro, o ka di ne ye.

³³ Ni o te, ele ye ne lamen!

I je, k'a to ne ye hakiritigiya sira yira i ra.

34

*Elihu ta ladirikan flanan: Ala ta kow bee
 terennin lo*

¹ Elihu ka do fara a ta kuma kan k'a fo ko:

² Aw hakiritigiw, aw ye ne ta kuma lamen!
 Aw kolonbagaw, aw ye aw toro malo ne fe!

³ Sabu da be domuni diya lon cogo min na,
 toro fana be kuma nafa lon ten le.

⁴ O ra, an ye can le jini,
 an ye kopuman le jate mina jogon fe.

⁵ Ayuba k'a fo ko: «Ne terennin lo,
 nka Ala ka ne ta jo bosi ne ra.

⁶ Ne kera i ko faninyatigebaga, k'a soro jo be ne
 fe;
 ne ta dimi te sera ka ban, k'a soro ne ma hakeko
 ke.»

⁷ Ayiwa, wasoyakuma ka di jon ye ka Ayuba bo?
 A ka di a ye i ko ji.

⁸ A be kojugukebagaw le ke a jengogonw ye,

ka mɔgɔjuguw ke a tagamaɲɔgɔnw ye!

⁹ Sabu a ko: «Ni mɔgɔ k'a yere ko diya Ala ye, a te nafa foyi sɔrɔ o ra!»

¹⁰ O kosɔn, aw mɔgɔ hakirmanw, aw ye ne lamɛn!

Ala ni kojugu ce ka jan,
Sebeɛtigi Ala ni terenbariya ce ka jan!

¹¹ A be adamaden sara ka kapa ni a ta kewalew le ye;

mɔgɔ tagamacogo ka kan ni min ye, a be o le ke i ye.

¹² Can ra, Ala te kojugu ke,
Sebeɛtigi Ala te bo can sira kan ka ye!

¹³ Jɔn le k'a sigi dugukolo kuntigiya ra?

Jɔn le k'a sigi dunuɲa beɛ lajennin kunna?

¹⁴ Ni a kera ko Ala tun be miiri ale yere dɔrɔn ta ko le ra,

ni a tun k'a ta nenekiri ni a ta nin mina danfenw na,

¹⁵ o beɛ tun be sa yɔrɔnin kelen na,
adamaden tun be seko ka ke buguri ye.

¹⁶ Ni i be ko faamu, o tuma nin lamɛn;
i toro malɔ ne kumakan na!

¹⁷ Yala can kɔninyabaga be se ka sigi kuntigiya ra wa?

Yala ele be se ka kiti ben Ala terennin kan wa,
Fangatigi Ala?

¹⁸ Ale min b'a fo masacew ma ko: «Aw mɔgɔkolonw,»

k'a fo kuntigiw ma ko: «Aw mɔgɔjuguw!»

¹⁹ A te ɲabo mɔgɔ fe ko fagama lo,
a te naforotigi fisaya deseɓagato ye;

sabu a boro le ka o fla bæ dan.

²⁰ O bæ bæ se ka sa yɔrɔnin kelen na.

Jamana mɔgɔw bæ se ka muruti su cɛmance ra
ka kuntigiw faga;

fangatigiw bæ tunu hali mɔgɔ boro tɛ se o ma.

²¹ Sabu Ala ja bæ mɔgɔ tɛmɛsiraw bæ ra,
a bæ mɔgɔ ta sentako kelen kelen bæ kɔrɔsi.

²² O dibi tɛ yi, kojugukɛbaga bæ se ka dogo min
kɔnɔ,

hali saya dibi.

²³ Ala mako t'a ra ko a bæ mɔgɔ ta ko sɛgɛsɛgɛ ka
mɛɛn fɔlɔ,

ka sɔrɔ ka o tigi wele a ta kiti ra.

²⁴ A bæ fangatigiw laben, hali a tɛ pininkari kɛ o
ta ko ra;

o kɔ, a bæ mɔgɔ wɛrɛw sigi o nɔ ra,

²⁵ sabu a ka o ta kɛwalew lɔn.

A bæ o lawuri su kelen na ka o bɔ fanga ra, ka o
ta ko bæ cɛn.

²⁶ A bæ o bugɔ mɔgɔ bæ ja na
i ko mɔgɔjuguw;

²⁷ sabu o ka o yɛrɛ mabɔ Ala ra,

o ma hakiri sɔrɔ k'a ta kow si faamu.

²⁸ O ka dɛsɛbagatɔw lakasi ka o kasikan se Ala
ma;

o b'a to Ala bæ janibagatɔw kulekan mɛn.

²⁹ Nka ni Ala jera, jɔn bæ se k'a jaraki?

Ni a k'a pada dogo, jɔn bæ se k'a ye?

O bæ n'a ta, a bæ min kɛ siyaw ra, a bæ se ka o
kelen kɛ adamadenw bæ ra;

³⁰ janko Alanasiranbari dɔ kana na sigi fanga ra,
ka to ka jan la mɔgɔw ja ka o laben.

³¹ Ayiwa, ni mɔgɔ k'a fɔ Ala ye ko:

«Ne ta kojugu hake bora ne ra ka ban, ne tena kojugu were ke tuun.

³² Ne na te se ka fen min ye, i yere ye o yira ne ra;

ne tun ka terenbariyako minw ke, ne tena o do were ke tuun.»

³³ Ayiwa, ele min be Ala jarkira, ka kapa ni ele ta miiriya ye, yala Ala ka kan ka o tigi sara wa?

Ele le ka kan k'a latige, ne te.

I ka min lon, o fo!

³⁴ Mogo hakirimanw ani mogo hakiritigi minw be ne lamenna, olugu bena a fo ne ma ko:

³⁵ «Ayuba be kuma i ko mogo min te ko lon; a be kuma i ko hakiri te mogo min fe.

³⁶ O ra, Ayuba ka kan ka korobo ka se fo a dan ma, sabu a ta jaabicogo ni kojugukebagaw ta bee ka kan.

³⁷ A be murutiri le farara a ta jurumunw kan; a be sigiya donna an jusukun na, ka kuma caman fo k'a sin Ala ma.»

35

Elihu ta ladirikan sabanan: Ayuba be kumalakolonw le fo

¹ Elihu ka do fara a ta kuma kan k'a fo Ayuba ye ko:

² Yala ele b'a miiri ko jo be i fe wa?

I ko: «Ne terennin lo Ala na korol!»

³ I ko: «Nafa juman le be ne ta jurumunkɛbariya ra?»

I ko: «Ala be mun nafa le soro a ra?»

⁴ Ne le bɛna i jaabi,
ele ni i tericɛw bɛɛ.

⁵ I na lo sankolo ra k'a flɛ!
Sankabaw flɛ i kunna fo yorojan!

⁶ Ni ele ka jurumun kɛ, o be mun le can Ala ye?
Ni i ka i ta hakɛkow caya, o be mun kɛ Ala ra?

⁷ Ni ele terenna, o be mun lase Ala ma?
Ala be mun le soro i boro?

⁸ I ta juguya be digi i mɔgɔɔgɔɔw le ra;
i ta terenninya fana be adamadenw le nafa.

⁹ Mɔgɔw be kulera o tɔɔɔbagaw boro;
o be kulera ko o ye o bɔsi ka bo fangatigiw boro.

¹⁰ Nka mɔgo si t'a fo ko: «Ne Danbaga Ala be min
le,

ale min be mɔgo bla donkirila ra su fe,

¹¹ ale min be an karan ka an kɛ hakiritigi ye ka
temɛ kongosogow kan,
ka an kɛ hakiritigi ye ka temɛ sanfekonow kan?»

¹² Mɔgɔw be kule, nka Ala te o jaabi,
kojugukɛbagaw ta yerebonya koson.

¹³ Can lo, o be kulera gbansan le; Ala te o lamɛn,
Sebɛɛtigi Ala t'a jantora o ra.

¹⁴ O tuma a bɛna ele jaabi cogo di, ni ele ko i t'a
yera,
ko i ka i ta kow to a boro, nka i k'a makono ka
dɛɛɛ!

15 Ayiwa, sisan, i n'a fɔ a ta jusugban tɛ foyi kɛra
 mɔgɔw ra fɔlɔ,
 i n'a fɔ a tɛ mɔgɔw ta murutiriw jatera fɔlɔ,
 16 o kosɔn, Ayuba bɛ kuma gbansanw fɔra;
 a bɛ hakirintanyakumaw cayara.

36

Elihu ta ladirikan naaninan: Mɔgɔ tɛ Ala sɔsɔ

1 Elihu ka dɔ fara a ta kuma kan tuun k'a fɔ
 Ayuba ye ko:

2 Ne makɔnɔ dɔɔnin, ne bɛna a jɛfɔ i ye;
 sabu kuma dɔ belɛn bɛ ne fɛ k'a fɔ i ye Ala ta ko
 ra.

3 Ne bɛna ne ta lɔnniya jini fɔ yɔrɔjan,
 ne bɛna kuma ka can di ne Danbaga ma.

4 Can ra, ne ta kuma tɛ faninyakuma ye;
 mɔgɔ min ta lɔnniya bɔra jusukun gbenin na, o
 tigi le bɛ i kɔrɔ tan!

5 Ala ka bon, a fana tɛ ban mɔgɔ ra;
 a baraka ka bon, a hakiri ka bon.

6 A tɛ mɔgɔjugu to a ye si sɔrɔ;
 nka a bɛ janibagatɔw ta jo di o ma.

7 A t'a ja yelema k'a kɔ don mɔgɔ terenninw na;
 a bɛ o lasigi masasiginanw kan i ko masacɛw,
 ka o sabati kosɛbɛ, ka o kɔrɔta.

8 Ni nɛgɛjɔrɔkɔ dɔ ka o siri,
 walama ni jani benna o kan,

9 o tuma o ta kɛwale min ka o kow lase o ma, a
 bɛ o fɔ o ye;
 o tara wasoya fɛ ka hakeko minw kɛ, a bɛ o fɔ o
 ye.

10 A be o toro dayele, janko o ye a ta karan lamɛn;
a b'a fo o ye ko o ye terenbariyakow dabra.

11 Ni o k'a lamɛn ka sɔn a ta ma,
o tuma o be o ta dunupalatige to ke hera ra,
ka o si to ke o diyanyakow ra.

12 Nka ni o m'a lamɛn, a b'a to o ye faga ni taman
ye,
o be sa o ta kolɔnbariya kosɔn.

13 Alapasiranbariw diminin be to;
hali ni Ala ka o siri ni a ta sirinanw ye, o te kule
ko a ye o bɔsi.

14 O kosɔn o be sa ka o to kanbelenya ra,
ka o to ni ce jatɔyakebagaw* ye o ta
sonnikɛyɔrɔw ra.

15 Nka Ala be janibagato bɔsi a ta pani sababu
ra,
a be sege ke sababu ye k'a toro dayele, janko a
ye mɛnni ke.

16 Ayiwa, a bɛna ele fana sama ka i bo sege ra,
ka i laganfiya; foyi tena i degu tuun;
domuni dimanw bɛna caya i kɔrɔ.

17 Bi, mɔgojuguw ka kan ni jaraki min ye, o le
sera ele ma;
jaraki ni kiti bɛna i kan.

18 Nka i kana ta jusugban fe ka i yere bla
kumakolonfo ra;
i kana a to tɔrɔ bonyakojugu ye i lafiri.

19 Yala i kulekan be se ka i bo i ta degu ra wa,
walama i yere ta baraka fanga bee be se wa?

---

* **36:14** 36.14 Ce jatɔyakebagaw: o mɔgɔw tun be o jatɔya ke o ta jobonw le kɔnɔ (Masacew folo 14.24; 22.47).

20 I kana kɔrɔtɔ ko su ye ko,

su min bɛ siyaw ta ka o bɔ o sigiyɔrɔw ra.

21 I yɛrɛ kɔrɔsi, i kana i yɛrɛ bla terenbariyakow
ra;

sabu jani bɛ se ka i bla o ra.

Ala ta sebagaya ka bon

22 A fɛ, Ala ni a ta sebagaya ka bon.

Jɔn le bɛ se ka mɔgɔ karan i ko ale?

23 Jɔn le bɛ a ta koketaw fɔra a ye?

Jɔn le bɛ se k'a fɔ a ma ko: «I ka kojugu kɛ»?

24 I hakiri to Ala ra k'a bonya a ta kokeninw
kosɔn;

mɔgɔw bɛ dɔnkiri la k'a tando a ta ko minw
kosɔn.

25 Adamaden bɛɛ ja b'a ra,

mɔgɔw bɛ to fɔ yɔrɔjan k'a ye.

26 Ala ka bon, nka a ta bonya tɛmena an ta hakiri
dan kan;

a sandaw tɛ se ka jate k'a da lɔn.

27 A bɛ jiw sama ka o layɛlɛn san fɛ,

ka o kɛ sanji ye sankabaw kɔnɔ.

28 Sankabaw bɛ sanji lajigi,

k'a bɔn adamadenw kan caman.

29 Ala bɛ sankabaw yɛrɛɛ san fɛ cogo min na,

ani sanpɛrɛn bɛ mankan bɔ cogo min na a ta so
kɔnɔ, jɔn bɛ se ka o faamu?

30 A fɛ, a bɛ a ta sanmanamanaw bɔ cogo min
na sankolo fan bɛɛ ra,

k'a sɔrɔ kɔgɔji jukɔrɔyɔrɔw bɛ dibi ra.

31 A bɛ kiti ben siyaw kan o fɛnw sababu ra,

a bɛ domuni di o ma caman o fɛnw sababu ra.

32 A bɛ sanmanamanaw kɛ k'a borotɛgɛw fa,

ka o ci ka taga o tagayɔrɔw ra.
³³ A ta sanperɛn le b'a ko fɔ;
 hali bɛganw bɛ bɔ a nako kala ma.

37

Elihu ko Ala ta danfenw ye kabako ye

- ¹ Elihu ko tuun ko:
 Nin kow bɛɛ le kosɔn ne jusukun bɛ yerɛyerɛ,
 fɔ a bɛ panpan.
- ² Aw y'a lamɛn, aw y'a perɛnkan lamɛn,
 ani a da bɛ songɔkanba min bɛɛ fɔra.
- ³ A bɛ o songɔkan bɔ sankolo fan bɛɛ ra;
 a ta sanmanamanaw bɛ se fɔ dugukolo danw na.
- ⁴ O kɔ, kanba dɔ bɛ bɔ: a bɛ a ta sankurukan bɔ
 ni baraka ye;
 ni a kan bɔra dɔrɔn, a ta sanmanamanaw tɛ
 dabla tuun.
- ⁵ Ala ta sankurukan ye kabakofɛn le ye;
 a bɛ kobaw kɛ, minw temena an ta hakiri dan
 kan.
- ⁶ A b'a fɔ sanberɛ ye ko: «Jigi dugukolo kan»;
 a bɛ sanji lana, a bɛ a ta sanji barakamanw lana,
- ⁷ fɔ ka adamadenw bɛɛ ta baaraw lalo,
 janko bɛɛ y'a lon ko ale Ala ta baara lo.
- ⁸ Kongosogow bɛ don o ta wow konɔ,
 o bɛ to o layɔrɔw ra.
- ⁹ Sanfɔnɔ bɛ na ka bɔ woroduguyanfan na,
 sahiliyanfan fɔnɔ bɛ na ni nɛnɛ ye.
- ¹⁰ Ala b'a dafɔnɔ fiye ka jiw suma fɔ ka o simi;
 jiw bɛɛ bɛ ja ka kɛ i ko kabakuru.
- ¹¹ A bɛ sankabaw fa ji ra;
 san bɛ manamana sankabaw cɛ ra fan bɛɛ ra.

12 Ale le be o temeyorow yira o ra ka kana ni a sago ye;

ni a ka fen o fen fo o ye, o be o ke,
dununa yoro bee lajennin na.

13 Ni a ko a be magow bugo ni a ta bere ye,
walama ni a ko a be konuman ke o ye,
a be o fenw le ci.

14 I toro malo nin kow ra, Ayuba!

I lo donin, i ye Ala ta kabakow jate mina.

15 Ala be nin fenw bee ta baara yira o ra cogo
min na,

ani a be sanmanamana bo sankabaw ce ra cogo
min na, ele ka o lon wa?

16 Sankabaw be dulon ka lo yoro kelen na cogo
min na, ele ka o lon wa?

O ye lonniya dafanin tigi ta baara kabakoman le
ye.

17 Ni woroduguyanfan fono ka dugukolo gban,
ele min ta faniw be fundenin bla i ra,

18 yala ele tun be se ka Ala demε ka sankolo
yεεεε,

k'a gbeleya i ko dugalen negeraman wa?

19 Ayiwa, an ka kan ka min fo a ye, ele ye o fo an
ye;

an koni te se k'a karan foyi ra, sabu anw be dibi
le ra.

20 Yala o ka kan ka Ala lasomi sani ne ye kuma
ta wa?

Yala mago ka kan ka Ala lasomi ko do ra, janko
a ye o ko lon wa?

21 Tere yeelen be bara ka tunu sankabaw ko fe,
nka ni fono ka fiye donon, olugu be taga.

22 Yeelen dɔ bɛ manamana i ko sanin, ka bɔ
sahiliyanfan na;

Ala ta masaya nɔɔɔ ye siranyafenba ye dɛ!

23 Sebɛɛtigi Ala lo, an tɛ se ka se a ma;
a ka bon a ta fanga ni a ta can sababu ra,
sabu a tɛ mɔgɔ terennin tɔɔ.

24 O le koson mɔgɔw ka kan ka siran a ja;
minw bɛ o yɛɛ jate hakiritigi ye, a tɛ olugu jate.

Ala kumana Ayuba fɛ

38

(38.1–42.6)

*Ala ta kumakan fɔlɔ: Ala ka sankolo ni
dugukolo ko lakari*

¹ Matigi Ala tora sanfɔɔ cɛ ma ka Ayuba jaabi,
ko:

² Jɔntigi le bɛ sigiya donna ne ta kow ra
ni a ta kolɔnbariyakumaw ye?

³ I yɛɛ cɛsiri i ko cɛfari;
ne bɛna hakiri jini ele fɛ, ele bɛna ne karan.

⁴ Wagati min ne tun bɛ dugukolo ju sigira, ele tun
bɛ min?

Ni i ka ko lɔn, o fɔ ne ye.

⁵ Jɔn le ka a janya ni a bonya ni a lɔ latige? Ele
ka o tigi lɔn wa?

Jɔn le ka juru siri k'a suma?

⁶ Dugukolo ju siginin bɛ mun le kan?

Jɔn le k'a kabakuru fɔlɔ sigi,

⁷ wagati min sɔgɔmada ta lolow tun bɛ jenna ka
dɔnkiri la ka ninsɔndiya jɔgɔn fɛ,

ani wagati min Ala ta melekew beɛ tun be
nagarira fo ka peren?

8 Wagati min kogoji serira ka bo,
jon le ka konw datugu a da ra k'a mina ka lo,
9 ani wagati min ne ka sankabaw ke a ta derege
ye k'a datugu,
ka dibi ke a ta faniw ye k'a lamini,
10 ani wagati min ne ka ne ta sariyaw sigi a
kunna,
ka konw ke k'a datugu, ka sogonanw don a ra,
11 k'a fo a ye ko: «I be se ka na fo yan, nka i man
kan ka teme yan kan,
sabu i ta jikuruw ta yerebonya ka kan ka dan yan
le»?

12 Kabini ele worora, ele ka dugu gbe ka ye wa?
Ele ka dugugbeda loyoro yira a ra ka ye wa,
13 janko a yeelen ye manamana dugukolo fan beɛ
ra,
ka mogojuguw gben?
14 O wagati le ra dugukolo cogoya be yeɛma
k'a ke i ko mogo b'a boro tagamasiyen to bogo ra
cogo min na,
k'a ke i ko mogo ka fani don k'a yere pari.
15 Nka mogojuguw ta yeelen be bosu o ra;
a tun ka o boro min lawuri, o boro be kari.

16 Yala ele sera kogoji ta jiw boyoro ra wa?
I yaalara a jidunbaw jukoro ka ye wa?
17 Saya dondaw yirara ele ra wa?
Yala ele na ka saya dibi donda ye wa?
18 Yala i ka dugukolo bonya jate mina wa?

Ni a kera i ka o bæ lon, a fɔ!

19 Yeelen ta sosira bæ min le?

Dibi sigiyɔrɔ bæ min le,

20 ka n'a fɔ ko ele bæ o ta sosiraw lon,

fɔ ka taga o mina o sigiyɔrɔw ra?

21 Sigiya t'a ra, ele ka o lon, sabu i tun worora ka
ban;

i si sandaw ka ca yere le kosɛbɛ!

22 Bugun maranin bæ yɔrɔ min na, ele sera yi wa?

I ka sanberɛ marayɔrɔw ye wa?

23 Ne ka o fɛnw mara lonjuguw le kama,

lon min siyaw bæ ben ɲɔɲɔn kan ka ɲɔɲɔn kɛrɛ.

24 Yeelen bæ tɛmɛ sira juman le fɛ ka se yɔrɔ bæ
ra?

Tereɔyanfan ta fɔɲɔ gbanninman bæ tɛmɛ min
le ka fiye dugukolo kan?

25 Jɔn le bæ sanjibaw tɛmɛyɔrɔw labɛn o ye?

Jɔn le bæ sanmanamanaw ni sanperɛn ta sira bɔ
o ye,

26 k'a to sanji ye ben dugukolo lakolon kan, mɔɲɔ
tɛ yɔrɔ min na,

ka ben kongokolonw kɔnɔ, adamaden tɛ yɔrɔ
min na,

27 janko ka yɔrɔ lakolonw, ani yɔrɔjalanw sɔn ji
ra,

janko binw ye falɛn ka caya?

28 Yala fa bæ sanji fɛ wa?

Jɔn le ka gɔmiji den kelen kelen bæ kɛ?

29 Ji siminin* bora min?

Jɔn le ka bugun dan?

30 O wagati le ra, ji be simi ka ja, ka ke i ko
kabakuru,
k'a sanfeyoro gbeleya k'a ke kulugutu kelen ye.

31 Ele be se ka teremana wagati ta lolow juruw
siri jogon na wa,

walama ka samiya wagati ta lolow juruw foni?

32 Ele be se ka woroduguyanfan ta lolow bo o
bowagati ra wa?

I be se ka sahiliyanfan ta lolobaw, ani a lolo
misenw ta siraw yira o ra wa?

33 Yala ele ka sankolo ta sariyaw lon wa?

Ele le be o sariyaw lase dugukolo ma wa?

34 Yala ele be se ka i kan korota ka kuma
sankabaw fe,

janko o ye sanji ben ka jiba bon i kan wa?

35 Ele le be sanmanamanaw ci ka taga o
tagayoro ra wa?

Ni i ka o wele, yala o b'a fo i ma ko: «An ye nin
ye» wa?

36 Jɔn le ka hakiritigiya don adamaden jusukun
na,

walama ka faamuri don a hakiri ra?

37 Jɔn le be se ka sankabaw jate?

Jɔn be se ka sankolo ta baraw jenge k'a ji bon,

38 ka buguri nigi k'a ke bogo ye,

ka bogokuruw noro jogon na?

---

* **38:29** 38.29 An ka ji siminin bla fen min no ra, o togo ye tubabukan na ko gilase. An ka bugun bla fen min no ra, o ye fen do ye min be i ko gilase mugu.

39 Ele le be sogo mina k'a di jaramuso ma wa?
 Ele le be domuni di jaradenw ma ka kongɔ bo o
 ra wa,

40 wagati min o lanin be o ta wow kɔnɔ,
 walama wagati min o dogonin be tu kɔnɔ ka
 sogow kɔnɔ?

41 Wagati min kankan ta denw be kule Ala no fe,
 ka to ka yaalayaala sabu domuni te o fe,
 jon le be o ta domuni di o ma?

39

Ala ka kongobeganw ko lakari Ayuba ye

Kongobakɔɔnin

1 Ele ka kongobakɔɔninw worotuma lon wa?
 I ka minanmuso jigito ye wa?

2 O be karo da min ke ka soro ka woro, ele ka o
 jate k'a da lon wa?

Ele ka o denw worotuma lon wa?

3 O be biri le ka o ta denw woro;
 ni o kera, o be bosi ka bo o ta dimi boro.

4 O denw be baraka soro ka bonya o yere ma
 kongo kɔnɔ;

o be taga o janayoro ra, o te seko o bamuso fe
 tuun.

Kongofali

5 Jon le ka kongofali labla k'a to a ye bori a sago
 ma?

Jon le ka kongofaliba foni k'a to a yere ma?

6 Ne ka kongokolon ke a ta yoro ye,
 ka yorojalanw ke a ta so ye.

7 A ta foyi te dugukonyoro ta mankanw na;
 a te sowotorotigi perenkanw men.

8 A bε yaala kuruw kunna k'a ta domuni jini;
a bε bin nugunin suguya bεε jini.

Kongomisi

9 Yala kongomisi bε sɔn ka baara kε ele ye wa?
A bε sɔn ka si i ta wεrε kɔnɔ wa?

10 I bε se ka juru siri kongomisi ra janko a ye sεnε
kε wa?

Yala a bε sɔn ka misidaba sama i ye foro kɔnɔ
wa?

11 Yala ele bε sɔn ka i jigi la a kan, ko a baraka
ka bon,

ka i ta foro baara bεε to a boro wa?

12 I bε sɔn ka la a ra ko a bεna i ta siman cε ka
na ni a ye,

ka na a lajεn simangbasiyɔrɔ ra wa?

Kɔnɔsogolon

13 Kɔnɔsogolon b'a kaman gbasigbasi, ka
ninsɔndiya,

nka a tε se ka wuri a kaman na i ko baninkɔnɔ.

14 A bε a ta fanw la dugukolo kan ka taga ka o to
yi,

k'a to dugukolo fundenin ye a gban.

15 A bε pina ko fεn dɔ bε se ka o dɔn,

ko kongosogo dɔ bε se ka o ci ni a sen ye.

16 A tε hina a denw na; a bε i n'a fɔ a yεrε ta
denw tε.

A tε siran ko a ka fan min la, o sεge bεna kε
gbansan ye,

17 sabu Ala ka ale jεn hakiritigiya ra,

a m'a sɔn faamuri ra.

18 Nka n'a wurira ka lɔ tuma min na ka bori
damina,

a bε yereko so ni sotigi bεε ma.

So

19 Ele le ka so ta baraka don a ra wa?
Jon le k'a kansiw ke k'a ceɲa?

20 Ele le b'a to a be pan i ko ɲodomuton wa?
A ta fagamayakasi be jatige bla mɔgɔw ra!

21 A b'a sengbɔgɔrɔ gbasigbasi dugu ma ka
ɲagari sabu baraka b'a ra;
a be girin ka don kerekedenw ce ra.

22 A te siranya jate, foyi te a ja tige;
hali ni a ka kerekemuru ye, a te seko ko fe.

23 KerekECE min siginin b'a kan, a be o ta
biɲeforogo mankan,
ani taman manamanato ni biɲejan mankan men.

24 A korotoninba be bori yɔrɔ beɛ;
ni buru fiyera ka ban, a te se ka lo yɔrɔ kelen na
tuun.

25 Ni buru fiyera a b'a fo: «An ye taga!»
A be to fo yɔrojan ka kere kasa ta,
a be kerekuntigiw perenkan ni kerekedenw
woyokan men.

Santigi ni bon

26 Yala ele ta hakiri le sababu ra, santigi be wuri
a kaman na,
k'a kaman yangan ka taga fo woroduguyanfan
na wa?

27 Ele le b'a fo bon ye ko a ye wuri wa?
Ele le b'a fo a ye ko a ye a ta paga la fo kurujanw
san fe wa?

28 A be to faraw le ce ra; a be si o yorow le ra.
A dogoyɔrɔ ye kuru jamijanw sanfeyorow le ye.

29 A be to o yɔrɔ ra ka sogo dendɛn;
k'a to fo yɔrojan, a ɲa b'a ye.

30 A denw be jori min;

ni sogosu be yoro o yoro, a be yi*.

40

Ala ko Ayuba ye ale jaabi

¹ Matigi Ala k'a fo Ayuba ye tuun ko:

² Ele min be Sebeetigi Ala sosora, yala ele b'a fe
ka Ala wele kiti ra le wa?
Ele min be Ala jarakira, ele be se ka nin
jininkariw jaabi wa?

³ Ayiwa, Ayuba ka Matigi Ala jaabi ko:

⁴ A fe, ne te foyi ye; ne bena ele jaabi ka mun fo
sa?

Ne be ne boro la ne da ra le ka je.

⁵ Ne kumana sijagako kelen, ne tena foyi fo tuun;
ne kumana sijagako fla, ne tena do were fara o
kan tuun.

Ala ta kumakan flanan: A ko se te Ayuba ye

⁶ Matigi Ala tora sanforo ce ma ka Ayuba jaabi
tuun, ko:

⁷ I yere cesiri i ko cefari,
ne bena hakiri nini ele fe, ele bena ne karan.

⁸ Yala i b'a fe ka jaraki ben ne le kan wa?

I b'a fe ka kiti ben ne kan ka jo di i yere ma wa?

⁹ Yala ele boro be i ko ne Ala ta boro wa?

Yala ele kan be i ko sankurukan, i ko ne Ala kan
be cogo min na wa?

¹⁰ Ayiwa, i yere masiri ni masaya ni fanga ye sa!
Bonya ni noro la i yere kan!

¹¹ I ta jusugban lajigi mogow kan i ko jibaw;

---

* **39:30** 39.30 Nin kumaw fora Matiyu kitabu ra (24.28), ani Luka
kitabu ra (17.37).

i na lo yerebonyabagaw bee ra, ka o laben!
 12 I na lo yerebonyabagaw bee ra, ka o majigi!
 Magojuguw terege dugu ma ka o nɔnɔ yɔrɔnin
 kelen na!
 13 O bee lajennin dogo buguri jukoro!
 O na datugu ka o dogo kaburu konɔ!
 14 Ni o kera, ne yere le bena ele fo ka i
 walenumanlon,
 sabu i yere baraka be se ka i kisi!

Ala ka jirafen daw lakari

Mali

15 Ayiwa, mali fle! Ne ka ale dan i ko ne ka ele
 dan cogo min na;
 a be bin nimi i ko misi.
 16 A fle, baraka min b'a soro ra,
 ani fanga min b'a konɔbara ta sogobuw ra!
 17 A b'a kukala wuri k'a ja i ko sedirisun;
 a wotow ta sogobuw ka nɔgon mina ni baraka
 ye.
 18 A kolo ka gbelen i ko siranegɛ,
 a garagakolow be i ko negeberew.
 19 Ale ye Ala ta danfenw bee ra kabakoman le ye;
 a danbaga k'a dan ka muru di a ma*.
 20 A be a ta baro soro kuruw kan,
 kongosogow bee be boribori yoro minw na.
 21 A be la kodarayiriw jukoro,
 a be dogo binw ce ra bogɔ ra.
 22 Kodarayiriw suma b'a datugu,
 a be dogo yirimisenw ce ra.
 23 Hali ni baji ka fariya cogo o cogo, a te siran;

---

* **40:19** 40.19 Nin hayan fora cogo were ra Kitabu daw konɔ.

hali ni Zuriden ba ka fa ka se fo a da korɔ, a hakiri siginin lo.

24 Yala mɔgɔ bɛ se k'a ja yelennin to k'a mina wa,
walama k'a mina ni jan ye k'a nun sɔgɔ nin biɲɛ ye?

Jirasa belebele

25 Yala ele bɛ se ka jirasa belebele† mina ni dulen ye wa?

Ele bɛ se k'a nenkun siri ni jurukise ye wa?

26 Yala i bɛ se ka juru don a nun na wa?

I bɛ se ka a dagbaga sɔgɔ ni biɲɛ ye wa?

27 Ni i ko i b'a mina, a bɛna i daari ni makarikanw le ye,

ka kumadimanw fo i ye wa?

28 Yala a bɛna teriya don ni ele ye le,

k'a yere ke ele ta jon ye wagati bɛɛ wa?

29 Yala i bɛ se ka toron ke ni a ye i ko kononin wa,

walama k'a siri juru ra, i denmusow ye toron ke ni a ye?

30 Yala mɔgɔw bɛ se ka jen k'a mina k'a fiyeere wa?

O bɛ se k'a taran sannikebagaw ra wa?

31 I bɛ se k'a bon ni biɲɛ ye k'a fari yoro bɛɛ sɔgɔsɔgɔ wa,

walama k'a kunkolo sɔgɔ ni jegɛfagabiɲɛ ye?

32 Ayiwa, ele ye i boro la a kan ka fle sa! A bɛna min ke i ra, o tena bo i konɔ;

i tena a se fla!

---

† 40:25 40.25 Jirasa belebele ye fɛnɲanaman do ye min cogo bora banba fɛ.

41

Ala ka jirasa belebele ta ko lakari

¹ I bε i jigi la fεn o fεn kan ko i bε jirasa belebele
kεrε ni o ye, ka se soro a kan, o bεε ye
gbansan ye;

a yeri dama siranya bε mogo ben dugu ma.

² Mogo si tε son ka farati k'a darabo.

Ayiwa, o tuma ne Ala, jontigi le bεna se ka lo ka
ne kono?

³ Jon le ka fεn di ne ma, ko ne ka kan ka o juru
sara o tigi ye?

Fεn o fεn bε dununa kono o bεε lajennin ye ne
ta le ye.

⁴ Ayiwa, ne tεna jirasa belebele farikolow ko to
fobari ye,

ani baraka min b'a ra, ani a fari ceɲa.

⁵ Jon le sera k'a ta derege bo a ra ka ye?

Jon le sera ka don a jinsira fla ce ma ka ye?

⁶ Jon le sera k'a da yeɛ ka ye?

A jinw bε jatige bla mogo ra!

⁷ A faraw bε i ko negebennanw; o le bε bonya ni
baraka di a ma.

O noronoronin lo jogon na a fari kan i ko
tagamasiyenw.

⁸ O dondonnin lo jogon na;

hali fono tε tεmε o ni jogon ce.

⁹ O bεε kelen kelen sirinin bε jogon na, ka jogon
mina;

foyi tε se ka o faran ka bo jogon na.

¹⁰ A tisoto bε tasumayeelen bo;

a padenw bε manamana i ko teresun yeelen.

11 Tasumamana be seri ka bo a da fe,
tadenw be bo a da ra.

12 Sisi be bo a nunwow fe,
i ko daga, walama dagaba wurito tasuma kan.

13 A nenekirito, a nunfɔno be se ka takami fiye
k'a mana;

tasumamanaw be bo a da fe.

14 A ta fanga b'a kankala le ra;
ni i k'a ye, a be jatige bla i ra.

15 A fari juguyorow noronin lo nogon na;
o jajanin lo ka o noro nogon na kosebe.

16 A jusukun ka gbelen i ko kabakuru,
a ka gbelen i ko mugusi kaba.

17 Ni a wurira, hali cefaribaw be siran;
jatige koson o be bori ka dogo.

18 K'a fo ko i b'a kere ni kerekemuru ye,
walama biye ni taman ni negederege, o si te foyi
na.

19 Nege be a na korɔ i ko binjalan;
siranege be a na korɔ i ko yiri torinin.

20 Biye te se k'a labori;
ni i ka kabakuru don tafura ra k'a bon, o be ke i
ko binjalan le benna a kan.

21 Berekuru b'a fe i ko binjalan,
a ta foyi te biye temeto mankan na.

22 Fara minw b'a konɔbara kan, o da ka di i ko
muru;
a fofoto, olugu be ke i ko misidaba samato bogɔ
ra.

23 Ni a lamagara ji jukoro, a be jidunbaw lawuri
i ko ji wurito daga konɔ;
a be bai na duuru k'a ke i ko turudaga.

24 A temesira nɔ bɛ manamana a kɔ fɛ;
ji na bɛ gbɛ, k'a kɛ i ko kunsigigbɛ.

25 Mɔgɔ si tɛ ale kuntigi ye dugukolo kan yan;
ale danna ko a kana siran foyi le na.

26 Danfen min o min kɔrɔtanin lo, a bɛ o bɛɛ
kunna;
ale le ye kongosogo fagamaw bɛɛ ta masa ye.

42

Ayuba ka jo di Ala ma

¹ Ayuba ka Matigi Ala jaabi, ko:

² Ne k'a lon ko fen bɛɛ se bɛ ele ye;
ko foyi tɛ i ta kolatigenin si bari.

³ I ko: «Jɔntigi le bɛ sigiya donna ne ta kow ra
ni a ta kolonbariyakumaw ye?»

Can lo, ne tɛ ko minw faamu, ne ka o fɔ,
kabakoba minw ka bon ne ta lonniya ma, ne ka
o fɔ.

⁴ I ko: «Ne lamɛn, sisan ne bɛna kuma;
ne bɛna hakiri jini ele fɛ, ele bɛna ne karan!»

⁵ Ne toro le tun ka i ko mɛn,
nka sisan ne yɛrɛ na ka i ye!

⁶ O kosɔn ne bɛ ne yɛrɛ jaraki;
ne nimisara ne ta keta ra;
ne bɛ ne yɛrɛ majigi ka sigi buguri ra, ka sigi
bugurigbɛ ra.

Ala ka Ayuba tericɛ saba jaraki

⁷ Ayiwa, Matigi Ala ka o kumaw fɔ Ayuba ye
ka ban minkɛ, Elifazi min tun bɛ bɔ Teman, a k'a
fɔ ale ye ko: «Ne dimina ele ni i tericɛ fla kɔrɔ
kɔsɛbɛ, sabu aw ma ne ta ko fɔ ka kapa ni can

sira ye, i ko ne ta jɔnce Ayuba k'a ke cogo min na. ⁸ O ra, aw ye misitoran wolonfla, ani sagajigi wolonfla mina ka taga ni o ye ne ta jɔnce Ayuba fe, ka o ke saraka jenita* ye aw yere koson. Ne ta jɔnce Ayuba bena Ala daari aw ye. Ne bena a ta daariri lamɛn; o ra, ne tena aw mina ka kapa ni aw ta hakirintanya ye, sabu aw ma ne ta ko fo ka kapa ni can sira ye i ko ne ta jɔnce Ayuba k'a ke cogo min na.»

⁹ Elifazi min be bo Teman, ani Bilidadi min be bo Suwa, ani Sofari min be bo Naama, olugu tagara a ke i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo o ye cogo min na. Matigi Ala ka Ayuba ta daariri lamɛn ka yafa o ma.

Ala ka Ayuba ta bonya kɔsegi a ma tuun

¹⁰ Ayuba ka Ala daari a teriw ye ka ban minke, Matigi Ala ka Ayuba kɔsegi a cogokoro ra. Naforo minw tun b'a fe folofolo, a ka o bee jɔgon fla fla di a ma.

¹¹ A balemacew, ani a balemamusow, ani a lonbagakorow bee nana a fe; o nana domuni ke ni a ye a ta so. Matigi Ala tun ka kojugu minw bee lase a ma, o k'a jusu saaro k'a paji ce o bee koson. O bee kelen kelen ka warigbe kelen kelen, ani sanin bororanegɛ kelen kelen di a ma.

¹² Matigi Ala ka baraka don Ayuba ra tuun a si to ra, fo ka teme wagati folo ta kan. Ayuba ka saga waga tan ni naani (14 000), ani jɔgomɛ waga woro (6 000), ani senekemisi fla fla sigiyoroma waga kelen (1 000), ani falimuso waga kelen (1 000) soro tuun. ¹³ A ka dence wolonfla ni denmuso saba soro tuun. ¹⁴ A k'a

denmuso fɔɔ tɔgɔ la ko Yemima, ka flanan tɔgɔ la ko Kesiya, ka sabanan tɔgɔ la ko Kerɛni Hapuki*. ¹⁵ Jamana bɛɛ lajennin kɔɔ, a denmusow jɔgɔn muso cɛɾuman tun tɛ yi. O face ka o balemacew ta cɛn jɔgɔn dɔ di o ma.

¹⁶ O kɔ, Ayuba ka san kemɛ ni binaani le kɛ; a ka a ta denw ye, ka olugu ta denw ye, fɔ ka taga se o ta duruja naaninan ma. ¹⁷ Ayuba kɔrɔra ka sijan sɔrɔ, ka sɔrɔ ka sa.

---

* **42:14** 42.14 Yemima kɔɔ ye ko: tugani; Kesiya kɔɔ ye ko: yirifyeren; Kerɛni Hapuki kɔɔ ye ko: kale.

Biblu Ala ta Kuma
Jula: Biblu Ala ta Kuma Bible

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Julakan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

0c9588de-99ac-53f9-aa9b-6885106dcde8